

A. Zahteve, ki se nanašajo na vse podukrepe KOP-a

(1) Do kmetijsko okoljskih plačil, ki vključujejo 23 podukrepov KOP-a, so upravičeni KMG-ji, ki izvajajo vsaj enega od teh podukrepov ter pri različnih načinih kmetovanja upoštevajo zahteve varovanja okolja, vzdržujejo življenjski prostor mnogih rastlinskih in živalskih vrst ter s tem prispevajo k ohranjanju poseljenosti in obdelanosti podeželja. Pristop v ukrep kmetijsko okoljskih plačil je prostovoljen, upravičenci sami izberejo podukrepe, ki jih izvajajo na delu ali celotni kmetiji, in se obvežejo, da bodo ves čas trajanja obveznosti skladno s predpisanimi pogoji izvajali podukrep oziroma podukrepe, s katerimi so se vključili v ukrep kmetijsko okoljskih plačil. Pri izvajanju podukrepov morajo upravičenci dosledno izpolnjevati vse pogoje, ki so določeni pri posameznih podukrepih, ter ves čas trajanja obveznosti obvezno in sproti voditi evidenco o vseh delovnih opravilih, ki se izvajajo pri izbranih podukrepih. Kmetijsko okoljska plačila se dodelijo upravičencem na ravni cele države, z izjemo nekaterih podukrepov, ki so vezani na določena območja (npr. območja grbinastih travnikov, osrednje območje pojavljanja velikih zveri, ekološko pomembna območja, osrednja območja pojavljanja ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov na Naturi 2000, vodovarstvena območja). Plačila se izplačajo kot podpore za tekoče leto.

(2) KMG, ki izvaja podukrepe KOP-a, mora izpolnjevati tudi zahteve navzkrižne skladnosti, kakor tudi dodatne minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmacevtskih sredstev ter zahteve glede gnojenja s fosforjem in izpolnjevati vse zahteve, ki jih določa Integrirani administrativni in kontrolni sistem (v nadaljnjem besedilu: IAKS), za celoten čas trajanja obveznosti.

(3) Ukrep kmetijsko okoljskih plačil se izvaja celotno programsko obdobje, zaveze za izvajanje ukrepa kmetijsko okoljskih plačil pa trajajo pet let, z možnostjo podaljšanja.

– Podrobnosti pogojev upravičenosti

1. Upravičenci do plačil

(1) Upravičenci do plačil za podukrepe KOP-a so KMG-ji, ki so vpisani v RKG, v skladu s predpisom, ki ureja register kmetijskih gospodarstev, ter se v izvajanje teh podukrepov vključijo prostovoljno in izpolnjujejo predpisane pogoje. Nosilci pravic in obveznosti upravičencev do plačil za podukrepe KOP-a so nosilci KMG-jev.

(2) Nosilci KMG-jev lahko uveljavljajo plačila za podukrepe KOP-a samo za zemljišča na območju Republike Slovenije.

2. Velikost kmetijskih zemljišč

Najmanjša površina kmetijskega zemljišča z isto vrsto dejanske rabe, za katero je mogoče pridobiti plačilo za en podukrep KOP-a je 0,1 ha, na KMG-ju pa mora biti skupno vsaj 0,3 ha kmetijskih zemljišč za ta podukrep, razen če s pogoji za posamezne podukrepe KOP-a ni drugače določeno.

3. Trajanje obveznosti

(1) Upravičenec se z vstopom v ukrep kmetijsko okoljskih plačil obveže, da bo na KMG-ju podukrepe KOP-a izvajal ves čas trajanja obveznosti (najmanj pet let), in sicer skladno z izpolnjevanjem pogojev za pridobitev plačila za določen podukrep. Odstopanja od te obveznosti so dovoljena le v naslednjih primerih:

- če po štiriletnem obdobju izpolnjevanja obveznosti upravičenec dokončno preneha s kmetovanjem oziroma če njegov naslednik ni sposoben izpolnjevati te obveznosti;
- če se med trajanjem obveznosti površine KMG-ja povečajo, se upravičenec lahko vključi v podukrepe KOP-a s povečanim obsegom površin, v kolikor to povečanje površin prispeva k nedvoumnemu varovanju okolja glede na naravo podukrepov in zahtevane pogoje ter še naprej zagotavlja učinkovito kontrolo nad izvajanjem teh podukrepov; če se upravičenec s povečanim obsegom površin ne vključi v podukrepe KOP-a mora na teh površinah upoštevati zahteve

navzkrižne skladnosti, dodatne minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmacevtskih sredstev ter zahteve glede gnojenja s fosforjem, pri čemer se učinkovitost izvajanja in kontrole ostalih podukrepov KOP-a ne sme poslabšati;

- če se med trajanjem obveznosti površine KMG-ja zmanjšajo in to ne poslabša učinkovitosti izvajanja in kontrole podukrepov KOP-a;
- če ob sklenitvi obveznosti, spremembe, ki vplivajo na kasnejše izvajanje podukrepov KOP-a še niso bile znane, oziroma v primeru višje sile ali izrednih okoliščin, kot to določa 47. člen Uredbe 1974/2006/ES.

(2) V skladu s 47. členom Uredbe 1974/2006/ES so primeri višje sile ali izrednih okoliščin zlasti naslednji:

- a) smrt upravičenca,
- b) dolgotrajna nezmožnost upravičenca za delo,
- c) smrt člana kmetije,
- d) dolgotrajna nezmožnost člana kmetije za delo,
- e) razlastitev velikega dela KMG-ja, če tega ni bilo mogoče pričakovati na dan sprejetja obveznosti,
- f) huda naravna nesreča, ki resno prizadene kmetijsko zemljišče gospodarstva,
- g) uničenje hlevov na KMG-ju zaradi nesreče,
- h) kužna bolezen, ki prizadene vso živino upravičenca ali njen del,
- i) izguba ali pogin domačih živali zaradi napada divjih zverí, kljub izvedbi vseh predpisanih ukrepov,
- j) pogin domačih živali zaradi nesreče (požar, udar strele, električni udar, padci ipd.),
- k) škoda na površinah, ki jo povzročijo divje živali,
- l) napad bolezní oziroma škodljivcev v trajnem nasadu zaradi katerih je potrebno ta trajni nasad uničiti,
- m) sprememba obsega kmetijskih zemljišč na KMG-ju, vrste dejanske rabe ali načina kmetovanja neodvisno od upravičenca (komasacije, zemljiške operacije, denacionalizacijski postopek, prisilna dražba, dedovanje) v skladu s četrnim odstavkom 45. člena Uredbe 1974/2006/ES.

(3) Če gre za smrt ali dolgotrajno nezmožnost člana kmetije za delo, se primer višje sile upošteva, če je obseg dela tega člana kmetije na zadevnem KMG-ju znašal vsaj 0,5 PDM¹. Član kmetije, za katerega se uveljavlja primer višje sile zaradi smrti ali dolgotrajne nezmožnosti za delo, mora biti ob uveljavljanju tega primera višje sile vpisan v RKG.

(4) V primeru razlastitve velikega dela KMG-ja se šteje, da je razlaščen velik del, če je razlastitvi podvrženih najmanj 30 odstotkov kmetijskih zemljišč, ki morajo biti ob uveljavljanju tega primera višje sile vpisane v RKG.

(5) Naravne nesreče so:

- potres, snežni ali zemeljski plaz, udar ali poplava,
- neugodne vremenske razmere, kot so zmrzal, toča, led ali žled, deževje (neurje, ki skupaj z močnim dežjem povzroči škodo v kmetijski proizvodnji) ali suša, slana, če povzroči zimsko ali spomladansko pozebo na kmetijskih rastlinah,
- množičen izbruh rastlinskih škodljivih organizmov ter živalskih bolezni, če povzročijo škodo v kmetijski proizvodnji.

(6) Za hudo naravno nesrečo se šteje, če je na KMG-ju zaradi te nesreče prizadetih najmanj 30 odstotkov kmetijskih zemljišč, ki morajo biti ob uveljavljanju tega primera višje sile vpisane v RKG.

(7) Če upravičenec uveljavlja primer višje sile ali izrednih okoliščin, razen v primeru izredne okoliščine škode na površinah, ki so jo povzročile divje živali, lahko:

- dokončno preneha z izvajanjem vseh ali posameznih podukrepov KOP-a, če zaradi primera višje sile ali izrednih okoliščin prevzete obveznosti ni mogoče zaključiti,
- dokončno preneha z izvajanjem tistih podukrepov KOP-a, ki so vezani na prizadete površine ali živali,

¹ Izražanje obsega dela v koeficientih polnovrednih delovnih moči (PDM) temelji na razmerju med številom ur, letno porabljenih za delo na kmetiji, in enoletnim obsegom dela polno zaposlene osebe (1.800 ur = 1 PDM), ki ga uporablja nacionalna statistika delovne sile. Po popisu iz leta 2000 v Sloveniji PDM v povprečju znaša 1,2.

- v zadevnem letu prekine z izvajanjem vseh ali posameznih podukrepov KOP-a in po odpravi posledic primera višje sile ali izrednih okoliščin nadaljuje z izvajanjem teh podukrepov do zaključka prevzete obveznosti,
- zmanjša obseg površin ali število živali, ki so vključene v podukrepe KOP-a katerih izvajanje je zaradi primera višje sile ali izrednih okoliščin prizadeto ali onemogočeno.

(8) Če je v primeru razlastitve KMG-ja ali naravne nesreče prizadetih manj kot 30 odstotkov kmetijskih zemljišč, se višja sila lahko uveljavlja le za tiste podukrepe KOP-a, ki se izvajajo na prizadetih zemljiščih.

(9) Če upravičenec uveljavlja primer izredne okoliščine škode na površinah, ki so jo povzročile divje živali, v zadevnem letu lahko prekine z izvajanjem tistih podukrepov KOP-a, ki so vezani na prizadete površine, po odpravi posledic te izredne okoliščine pa mora nadaljevati z izvajanjem teh podukrepov do zaključka prevzete obveznosti.

(10) Če pride do primera višje sile ali izrednih okoliščin iz točk e), f), l) in m) iz drugega odstavka, upravičenec prizadete površine lahko nadomesti z drugimi površinami, na katerih nadaljuje z izvajanjem podukrepa KOP-a do zaključka prevzete obveznosti.

(11) V primeru višje sile oziroma zgoraj navedenih okoliščin, razen v primeru komasacij, mora upravičenec agencijo pisno obvestiti ter ji posredovati ustrezne dokaze v roku 10 delovnih dni od dneva, ko to lahko stori.

(12) Če upravičenec v tekočem letu ne more izpolnjevati svojih obveznosti zaradi višje sile ali izrednih okoliščin, upravičenec obdrži pravico do pomoči v zvezi s površino ali živalmi, upravičenimi v času primera višje sile ali izrednih okoliščin, če je upravičenec za to leto vložil zbirno vlogo z zahtevkom za podukrep KOP-a in je bila na tej površini pred nastankom primera višje sile ali izrednih okoliščin opravljena setev kmetijske rastline v skladu z zahtevami tega podukrepa, ter je upravičenec agenciji v predpisanem roku in načinu sporočil primer nastanka višje sile ali izrednih okoliščin ter predložil ustrezna dokazila.

(13) V primeru izredne okoliščine škode na površinah, ki so jo povzročile divje živali v zadevnem letu, se kljub spremembi stanja na teh površinah plačilo za to leto dodeli v celoti. Upravičenec mora v naslednjem letu površine sanirati do roka za oddajo zbirne vloge v skladu s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike, in nadaljevati s prevzeto obveznostjo. Če je upravičenec v naslednjem letu površine pričel sanirati, vendar sanacije ne bo zaključil do navedenega roka, do plačila v tem letu ni upravičen.

(14) Vsako odstopanje od obveznosti se na podlagi ustrezne vloge upravičenca, posredovani agenciji, rešuje individualno.

(15) Če gre za dokazan primer višje sile ali izrednih okoliščin, se neizpolnjevanje zahtevanih pogojev ne upošteva kot kršitev in sankcij ni.

4. Splošni pogoji

Poleg pogojev za posamezen podukrep KOP-a, mora upravičenec izpolnjevati tudi naslednje splošne zahteve:

- Posamezne podukrepe KOP-a je potrebno izvajati na isti površini ves čas trajanja obveznosti, razen v primeru pojava koruznega hrošča na določenem območju.
- Pri izvajanju podukrepov KOP-a mora upravičenec do plačil dosledno upoštevati zahteve navzkrižne skladnosti, dodatne minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmacevtskih sredstev ter kmetijska zemljišča ustrezno obdelovati, pri čemer mora kmetijsko proizvodnjo prilagoditi ekološkim in talnim razmeram, uporabljati zemljiščem in kraju primerne metode za preprečevanje zbitosti tal, erozije in onesnaževanja ter zagotavljati trajno rodovitnost zemljišč. Upravičenec mora pri izvajanju podukrepov KOP-a poleg tega obvezno upoštevati vso veljavno kmetijsko zakonodajo, kakor tudi zakonodajo s področja varovanja okolja, zdravstva, veterine ter izpolnjevati tudi vsa ostala zakonska določila.

- Tudi na površinah, ki niso vključene v ukrep kmetijsko okoljskih plačil, kmetovanje ne sme negativno vplivati na okolje in zmanjšati učinkovitosti izvajanja podukrepov KOP-a na površinah, ki so vključene v ukrep kmetijsko okoljskih plačil.
- Upravičenec se obveže, da bo ves čas trajanja obveznosti skladno s predpisanimi pogoji izvajal podukrep oziroma podukrepe KOP-a, s katerimi se je vključil v ukrep kmetijsko okoljskih plačil. Med trajanjem obveznosti se med posameznimi leti (in ne med letom) en podukrep KOP-a lahko zamenja z drugim, če ta sprememba prispeva k bistvenemu izboljšanju varovanja okolja. Vsako odstopanje od obveznosti v smislu zamenjave enega podukrepa KOP-a z drugim podukrepom KOP-a, se na podlagi ustrezne vloge upravičenca rešuje individualno.
- Obtežba z živino na KMG-ju pri izvajanju podukrepa KOP-a nikoli ne sme preseči 1,9 GVŽ-ja/ha. Obtežba se določi v skladu s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike za tekoče leto in z uredbo, ki ureja plačila za ukrepe osi 2 iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 v letih 2010–2013 (v nadaljnjem besedilu: uredba za ukrepe osi 2).
- Pri izvajanju podukrepov KOP-a KMG ne sme proizvajati presežkov živinskih gnojil.
- Če se na KMG-ju uporabljajo mineralna gnojila, je kontrolo rodovitnosti tal in gnojenja potrebno izvajati vsakih pet let, z mineralnimi gnojili pa je potrebno gnojiti na podlagi letnega gnojilnega načrta.
- Pri izvajanju podukrepov KOP-a uporaba blata iz čistilnih naprav, mulja in ostankov iz ribogojnic ni dovoljena, uporablja pa se lahko samo kompost pridelan na KMG-jih.
- Upravičenec, ki zaprosi za plačila iz naslova podukrepov KOP-a, mora poleg evidence o uporabi živinskih gnojil in fitofarmaceutskih sredstev ves čas trajanja obveznosti obvezno in sproti voditi tudi evidenco o vseh delovnih opravilih, ki se izvajajo pri izbranih podukrepih KOP-a, pri čemer lahko uporabi obrazce ministrstva »Evidence o delovnih opravilih«, ali pa lastne zapise. Za podukrepe KOP-a 214-I/3 integrirano poljedelstvo, 214-I/4 integrirano sadjarstvo, 214-I/5 integrirano vinogradništvo in 214-I/6 integrirano vrtnarstvo ustrezajo evidence, ki jih določajo predpis, ki ureja integrirano pridelavo poljščin, predpis, ki ureja integrirano pridelavo sadja, predpis, ki ureja integrirano pridelavo grozdja in vina ter predpis, ki ureja integrirano pridelavo zelenjave. Za podukrep KOP-a 214-I/7 ekološko kmetovanje ustreza vodenje evidenc, ki jih predpiše organizacija za kontrolo ekoloških kmetijskih pridelkov oziroma živil.
- Upravičenec do plačil iz naslova podukrepov KOP-a mora v času trajanja obveznosti opraviti izobraževalni program v obsegu najmanj štiri ure letno, in sicer v obdobju, ki je določeno z uredbo za ukrepe osi 2. Po končanem izobraževalnem procesu upravičenec lahko prejme potrdilo o vsebini, izvajalcu in številu opravljenih ur izobraževanja.
- Upravičenec, ki mu bodo izplačana plačila iz naslova podukrepov KOP-a, je dolžan na KMG-ju hraniti vse evidence (zasnova kolobarja, zapisi o delovnih opravilih) ves čas trajanja obveznosti ter nato še štiri leta od dneva zadnje pridobitve plačil.
- KMG, ki izvaja podukrepe KOP-a, mora izpolnjevati tudi vse pogoje, ki jih zahteva IAKS, za celoten čas trajanja obveznosti, kot je to določeno v predpisih o dodeljevanju plačil.

5. Administrativni postopki

(1) Administrativne postopke za dodeljevanje sredstev za podukrepe KOP-a izvaja agencija ob uporabi IAKS-a. Agencija izvaja tudi kontrolo na kraju samem.

(2) Na podlagi ustrezne vloge na predpisanem obrazcu, se upravičenec v izvajanje podukrepov KOP-a vključi prostovoljno in se zaveže k izpolnjevanju vseh pogojev in določil za ves čas trajanja obveznosti.

(3) Način vlaganja zahtevkov za plačila iz naslova podukrepov KOP-a je določen s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike, dodelitev sredstev pa poteka skladno z uredbo za ukrepe osi 2.

6. Kontrola in sankcioniranje

(1) Kontrolo nad izvajanjem podukrepov KOP-a in spremljanje porabe sredstev izvaja agencija skladno z Uredbo 65/2011/EU in Uredbo 796/2004/ES.

(2) Agencija preverja izpolnjevanje pogojev na KMG-ju, zlasti izpolnjevanje predpisanih pogojev za posamezne podukrepe KOP-a in upravičenost do zaprošenih ali že izplačanih plačil.

(3) Sistem sankcij je določen z IAKS-om in se uporablja za vse nepravilnosti, ki zadevajo izplačila na podlagi površin in/ali živali. Za te namene je agencija izdelala navodila v skladu z Uredbo 796/2004/ES. Vse ostale nepravilnosti (kršenje minimalnih zahtev za uporabo gnojil in fitofarmacevtskih sredstev in ostalih pogojev za podukrepe KOP-a) v postopku izvajanja kontrol pred in po izplačilih se sankcionirajo na podlagi Kataloga kršitev in sankcij, ki je določen z uredbo za ukrepe osi 2.

(4) Kontrola, ki se izvaja v okviru kontrolnih organizacij za integrirano in ekološko pridelavo z namenom pridobitve certifikata poteka ločeno od kontrole izvajanja in izpolnjevanja pogojev za dodelitev sredstev za posamezne podukrepe KOP-a, ki jih izvaja agencija.

(5) Upravičenec mora vrniti vsa od prevzema obveznosti izplačana plačila za izvajanje podukrepov KOP-a, če:

- ne omogoči oziroma ne dovoli vpogleda v ustrezno dokumentacijo na KMG-ju oziroma dostopa do kmetijskih zemljišč in zgradb za namene IAKS-a in kontrole izvajanja podukrepov;
- ne izpolnjuje splošnih določil in ne izvaja podukrepov KOP-a, za katere je pridobil plačila, skladno s predpisanimi pogoji;
- v obdobju, predpisanem za hranjenje dokumentacije ni možno preveriti upravičenosti do že izplačanih plačil.

(6) V primeru, da v tekočem letu KMG ne izpolnjuje pogojev upravičenosti za posamezen podukrep KOP-a, razen pogojev upravičenosti v zvezi z velikostjo prijavljene površine ali številom prijavljenih živali, se plačilo za ta podukrep za tekoče leto zniža ali zavrne.

(7) V skladu z 18. členom Uredbe 65/2011/EU so v odvisnosti od resnosti kršitev, le-te razdeljene v štiri skupine, vsaki skupini kršitev pa so pripisane odgovarjajoče sankcije, tako da se za ugotovljeno istovrstno kršitev plačila znižajo kot sledi:

Skupina kršitev	1. leto	2. leto	3. leto	4. leto	5. leto
I.	5%	20%	40%	100%	100%
II.	20%	40%	100%	100%	100%
III.	40%	100%	100%	100%	100%
IV.	100%	100%	100%	100%	100%

(8) Če pri izvajanju integrirane pridelave oziroma ekološkega kmetovanja, upravičenec že prejme certifikat organizacije za kontrolo integrirane pridelave oziroma certifikat ali potrdilo za ekološko pridelavo in predelavo kmetijskih pridelkov oziroma živil organizacije za kontrolo ekološkega kmetovanja, kmetijski inšpektor pa z naknadno kontrolo ugotovi odstopanje od predpisanih zahtev in se certifikat oziroma potrdilo razveljavi, je upravičenec na podlagi odločbe agencije dolžan vrniti morebitno že izplačana plačila.

(9) Če agencija upravičenca pisno obvesti, da mu je bilo plačilo pomotoma izplačano, upravičenec nakazana sredstva vrne skupaj z obrestmi, kot to določa Uredba 796/2004/ES v določilu o vrnitvi neupravičeno izplačanih sredstev.

(10) Upravičenec je oproščen vračila sredstev v vseh primerih, navedenih v točki 3. Trajanje obveznosti.

7. Kombinacije podukrepov KOP-a

(1) Možnosti kombiniranja podukrepov KOP-a na istih površinah so prikazane v preglednici 1. Da bi preprečili preplačila, so možne samo nekatere kombinacije podukrepov KOP-a. S tem namenom so omejeni tudi najvišji zneski plačil na hektar kmetijskih zemljišč upravičenca, ki jih je možno pridobiti s kombinacijo podukrepov KOP-a.

(2) Pri plačilu za kombinacijo podukrepov KOP-a se skupni znesek plačila zmanjša za znesek stroškov, ki so vključeni v izračun višine plačila pri podukrepih KOP-a, ki so predmet kombinacije (npr. pri kombinaciji podukrepov 214-I/2 ozelenitev njivskih površin, 214-I/3 integrirano poljedelstvo in 214-II/7 pridelava avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin, se od skupnega plačila dvakrat odšteje znesek stroškov izobraževanja, ki so vključeni v izračun višine plačila pri vseh treh podukrepih).

(3) Če pri posameznem podukrepu KOP-a ni drugače navedeno, je zahtevek za plačila v okviru podukrepov KOP-a mogoče uveljavljati tudi za površine, za katere se uveljavlja izravnalno plačilo za ukrep OMD-ja in/ali za površine, za katere se uveljavlja enotno plačilo na površino.

Preglednica 1: Kombinacije podukrepov KOP-a na isti površini

[illegible]

		I/1	I/2	I/3	I/4	I/5	I/6	I/7	II/1	II/1	II/2	II/2	II/3	II/4	II/5	II/5	II/7	II/8	II/9	II/10	III/1	III/2	III/3	III/4	III/5	III/6	
--	--	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--

N: Kombinacija ni možna

☐: Kombinacija je možna

Podukrepi KOP-a:

KOL	Ohranjanje kolobarja	S35	Košnja strmih travnikov z nagibom 35-50 odstotkov	EKP	Ohranjanje ekstenzivnih kraških pašnikov
ZEL	Ozelenitev njivskih površin	S50	Košnja strmih travnikov z nagibom nad 50 odstotkov	ZVE	Reja domačih živali v osrednjem območju pojavljanja velikih zveri
IPL	Integrirano poljedelstvo	GRB	Košnja grbinastih travnikov	HAB	Ohranjanje posebnih traviščnih habitatov
IPS	Integrirano sadjarstvo	TSA	Travniški sadovnjaki	MET	Ohranjanje traviščnih habitatov metuljev
IVG	Integrirano vinogradništvo	V30	Strmi vinogradi z nagibom 30-40 odstotkov	STE	Ohranjanje steljnikov
IVR	Integrirano vrtnarstvo	V40	Strmi vinogradi z nagibom nad 40 odstotkov	VTR	Ohranjanje habitatov ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov na območjih Natura 2000
EK	Ekološko kmetovanje	SOR	Pridelava avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin	VVO	Pokritost tal na vodovarstvenem območju
PP	Planinska paša brez pastirja	REJ	Sonaravna reja domačih živali		
PPP	Planinska paša s pastirjem	ETA	Ohranjanje ekstenzivnega travinja		

– *Prilagoditev obveznosti*

Kmetijsko okoljske obveznosti se v času izvajanja lahko prilagodijo, če je prilagoditev teh obveznosti ustrezno utemeljena glede na zastavljene cilje. Te prilagoditve se nanašajo tudi na uporabo novih tehnologij in pripomočkov pri izvajanju podukrepov KOP-a ter podaljšanje trajanja obveznosti.

– *Spremembe nacionalne zakonodaje in zakonodaje Skupnosti*

V primeru sprememb nacionalne zakonodaje in zakonodaje Skupnosti, se obstoječe kmetijsko okoljske obveznosti uskladijo s temi spremembami.

Obveznosti, prevzete na podlagi določil 39. člena Uredbe 1698/2005/ES, se v primeru sprememb ustreznih obveznih standardov in zahtev iz 39.(3) člena navedene uredbe, vzpostavljenih na podlagi 4. in 5. člena Uredbe 1782/2003/ES in Prilog III in IV te uredbe, ter dodatnih minimalnih zahtev za uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev in drugih obveznih zahtev, ki jih predpisuje nacionalna zakonodaja, lahko prilagodijo tem spremembam. Če upravičenec take prilagoditve ne sprejme, njegova obveznost izvajanja podukrepov KOP-a preneha, pri čemer mu prejetih sredstev za obdobje, ko je obveznost veljala, ni potrebno vrniti.

B. Zahteve, ki se nanašajo na posamezne podukrepe KOP-a

Skupina I.: Zmanjševanje negativnih vplivov kmetijstva na okolje

Podukrep 214-I/1 Ohranjanje kolobarja

Zahteve pri izvajanju podukrepa so:

- v podukrep morajo biti vključene vse njivske površine;
- v petletno kolobarjenje morajo biti vključene najmanj tri poljščine, delež žit ne sme preseči 60 odstotkov, v petletnem kolobarju pa morajo biti vsaj enkrat prisotne metuljnice;
- strniščni posevki se upoštevajo kot ena od treh različnih poljščin, ki morajo biti vključene v petletni kolobar, koruza pa kot okopavina. Kot metuljnice se upoštevajo tudi deteljno travne mešanice, pri čemer mora delež metuljnic v tej mešanici dosegati vsaj 50 odstotkov;
- kolobar mora biti zasnovan že ob vstopu v podukrep;
- v primeru višje sile ali spremembe tržnih razmer, morebitna zamenjava poljščin v kolobarju ne sme poslabšati kolobarja in negativno vplivati na okolje oziroma zmanjšati učinkovitosti izvajanja podukrepa;
- v primeru, da se uporabljajo samo mineralna gnojila, količina uporabljenega dušika iz mineralnih gnojil ne sme presegati 170 kg/ha letno oziroma vrednosti iz stolpca »Skupni dušik (standard)« iz preglednice 2, če je ta vrednost manjša od 170 kg/ha letno;
- pri pridelavi pšenice, rži, ječmena, ovsa in tritikale uporaba regulatorjev rasti ni dovoljena;
- fitofarmaceutska sredstva se uporabljajo na osnovi prognoze, kjer le-ta obstaja.

Podukrep 214-I/2 Ozelenitev njivskih površin

Zahteve pri izvajanju podukrepa so:

- v petletni kolobar morajo biti vključene najmanj tri poljščine;
- kmetijska rastlina, namenjena ozelenitvi njivskih površin se upošteva kot ena od treh različnih poljščin, ki morajo biti vključene v petletni kolobar;
- kolobar mora biti zasnovan že ob vstopu v podukrep;
- v primeru višje sile ali spremembe tržnih razmer, morebitna zamenjava poljščin v kolobarju ne sme poslabšati kolobarja in negativno vplivati na okolje oziroma zmanjšati učinkovitosti izvajanja podukrepa;
- obvezna je pokritost tal s prezimnimi poljščinami preko jeseni in zime;
- setev prezimnih poljščin je potrebno opraviti v obdobju od 1.7. do 25.10. tekočega leta;
- živa (prezimna) zelena odeja mora pokrivati njivske površine od 15.11. tekočega leta do 15.2. naslednjega leta;

- obdelava ozelenjenih njivskih površin je možna od 15.2. naslednjega leta;
- v primeru, da se uporabljajo samo mineralna gnojila, količina uporabljenega dušika iz mineralnih gnojil ne sme presegati 170 kg/ha letno oziroma vrednosti iz stolpca »Skupni dušik (standard)« iz preglednice 2, če je ta vrednost manjša od 170 kg/ha letno;
- pri pridelavi pšenice, rži, ječmena, ovsa in tritikale uporaba regulatorjev rasti ni dovoljena;
- fitofarmacevtska sredstva se uporabljajo na osnovi prognoze, kjer le-ta obstaja.

Za površine, za katere upravičenci v tekočem letu uveljavljajo plačila za podukrep 214-I/2 ozelenitev njivskih površin, lahko v naslednjih letih uveljavljajo plačila za podukrep 214-I/1 ohranjanje kolobarja. Če upravičenci na teh površinah v naslednjih letih ne uveljavljajo plačil za podukrep 214-I/1 ohranjanje kolobarja oziroma 214-I/2 ozelenitev njivskih površin, morajo na teh površinah izvajati vsaj enostaven kolobar, ki vključuje najmanj tri različne poljščine.

Podukrep 214-I/3 Integrirano poljedelstvo

Pri izvajanju podukrepa je potrebno upoštevati predpis, ki ureja integrirano pridelavo poljščin, in tehnološka navodila za integrirano pridelavo poljščin, v skladu s katerimi mora upravičenec med drugim:

- v integrirano pridelavo poljščin vključiti vse površine, na katerih prideluje poljščine v tekočem letu in so v njegovi lasti, zakupu ali najemu, razen površin, ki so v preusmerjanju v ekološke ali so ekološke v skladu s predpisi, ki urejajo ekološko pridelavo, in na katerih se prideluje zelenjava v kolobarju v okviru podukrepa 214-I/3 integrirano poljedelstvo, ali površin, ki so vključene v podukrep 214-I/4 integrirano sadjarstvo - jagode, ali 214-I/6 integrirano vrtnarstvo;
- slediti napovedim opazovalno napovedovalne službe za določitev ukrepov zdravstvenega varstva poljščin, ki so navedeni v tehnoloških navodilih, in upoštevati dejansko stanje posevkov;
- določiti dejansko stanje posevkov s pregledom poljščin in z uporabo ustreznih pripomočkov;
- izvajati kemične ukrepe oziroma uporabljati fitofarmacevtska sredstva, če je mehanske, biološke in biotehnične ukrepe pri zatiranju škodljivih organizmov že izčrpal;
- uporabljati samo fitofarmacevtska sredstva iz tehnoloških navodil ali pa fitofarmacevtska sredstva in druge pripravke za varstvo rastlin, ki so dovoljeni v ekološki pridelavi, v skladu s predpisi, ki urejajo ekološko pridelavo;
- pri kemičnem zatiranju škodljivih organizmov, za katere je v tehnoloških navodilih določen prag škodljivosti, na obrazcih, ki mu jih posreduje organizacija za kontrolo, zagotoviti podatek o škodljivem organizmu in preseženem pragu škodljivosti za ta organizem, da upraviči uporabo fitofarmacevtskih sredstev;
- gnojiti v skladu z gnojilnim načrtom;
- opraviti analizo tal vsakih pet let;
- uporabljati samo gnojila iz tehnoloških navodil in gnojila, ki so dovoljena v ekološki pridelavi, v skladu s predpisi, ki urejajo ekološko pridelavo;
- izdelati petletni načrt kolobarja;
- ob morebitni prekoračitvi mejnih vrednosti mineralnega dušika v tleh opustiti gnojenje z dušičnimi gnojili za naslednjo kulturo oziroma v kolobar vključiti vmesni posevek, ki porablja dušik, da se le-ta ne izpira v podtalje;
- prijaviti v kontrolo pooblaščenim organizaciji za kontrolo integrirane pridelave poljščin najpozneje do 31. decembra tekočega leta za kontrolo v naslednjem letu;
- voditi evidence in hraniti dokumentacijo, kar omogoča organizaciji za kontrolo preverjanje vrste, količine in uporabe nabavljenega materiala (fitofarmacevtska sredstva, gnojila) ter preverjanje vrste in količine prodanih poljščin;
- evidence hraniti najmanj pet let, dokumentacijo pa najmanj eno leto;
- evidence in dokumentacijo na zahtevo organizacije za kontrolo in pristojne inšpekcije dati na vpogled;
- zagotavljati sledljivost v prometu integrirano pridelanih poljščin.

Pri izvajanju podukrepa mora upravičenec upoštevati tudi, da:

- je prepovedana uporaba vseh gnojil z visokim deležem težkih kovin;
- se lahko uporabljajo samo gnojila v skladu s tehnološkimi navodili za integrirano pridelavo poljščin ali pa gnojila, ki so dovoljena v ekološki pridelavi, v skladu s Prilogo I Uredbe Komisije (ES) št.

889/2008 z dne 5. septembra 2008 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov glede ekološke pridelave, označevanja in nadzora (UL L št. 250 z dne 18. 9. 2008, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 271/2010 z dne 24. marca 2010 o spremembi Uredbe (ES) št. 889/2008 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 v zvezi z logotipom ekološke pridelave Evropske unije (UL L št. 84 z dne 31. 3. 2010, str. 19), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 889/2008/ES);

- v primeru, da se uporabljajo samo mineralna gnojila, količina uporabljenega dušika iz mineralnih gnojil ne sme presegati 170 kg/ha letno oziroma vrednosti iz stolpca »Skupni dušik (standard)« iz preglednice 2, če je ta vrednost manjša od 170 kg/ha letno;
- se kmetovanje izvaja v skladu s posebnimi tehnološkimi navodili za integrirano pridelavo poljščin;
- se lahko uporabljajo samo fitofarmacevtska sredstva iz tehnoloških navodil za integrirano pridelavo poljščin ali pa fitofarmacevtska sredstva in drugi pripravki za varstvo rastlin, ki so dovoljeni v ekološki pridelavi, v skladu s Prilogo II Uredbe 889/2008/ES;
- kjer obstaja prognoza, se fitofarmacevtska sredstva lahko uporabljajo samo na podlagi le-te;
- je uporaba določenih aktivnih snovi omejena, omejeno pa je tudi število tretiranj;
- imajo pri zatiranju plevelov, bolezni in škodljivcev prednost mehanski/fizikalni in biotični ukrepi;
- je uporaba regulatorjev rasti prepovedana;
- je na vseh njivskih površinah obvezen petletni kolobar;
- so na njivah, kjer ni gnojenja z živinskimi gnojili, metuljnice obvezni del kolobarja;
- je potrebno v tleh z manj kot 1,5 odstotka vsebnostjo humusa obvezno na njivi pustiti vse žetvene ostanke, sejati rastline za podor in/ali prekrivne rastline in/ali vrniti na njivo odvzeto organsko snov s hlevskim gnojem;
- je žetvene ostanke potrebno zaoravati že jeseni (vendar ne v zamrznjena tla), da ne predstavljajo vira za razvoj škodljivcev;
- je potrebno za plačila iz naslova podukrepa obvezno pridobiti certifikat o integrirani pridelavi poljščin;
- je prepovedano monokulturno pridelovanje posameznih poljščin in sorodnih rastlinskih vrst (isti rodovi), razen hmelja.

Podukrep 214-I/4 Integrirano sadjarstvo

Pri izvajanju podukrepa je potrebno upoštevati predpis, ki ureja integrirano pridelavo sadja, in tehnološka navodila za integrirano pridelavo sadja, v skladu s katerimi mora upravičenec med drugim:

- v integrirano pridelavo vključiti vse sadovnjake, ki jih obdeluje in so vpisani v RKG, razen intenzivnih sadovnjakov, ki so v preusmerjanju v ekološke ali so ekološki v skladu s predpisi, ki urejajo ekološko pridelavo;
- upoštevati, da mora število dreves znašati najmanj 150 dreves/ha pri oljki, najmanj 100 dreves/ha pri orehu in kostanju ter najmanj 200 dreves/ha pri ostalih sadnih vrstah;
- slediti napovedim opazovalno napovedovalne službe za določitev ukrepov zdravstvenega varstva sadnega drevja in jagodičevja, ki so navedeni v tehnoloških navodilih in upoštevati dejansko stanje v sadovnjaku ali nasadu;
- določiti dejansko stanje v sadovnjaku ali nasadu s pregledom sadnega drevja in jagodičja ter z uporabo ustreznih pripomočkov;
- izvajati kemične ukrepe oziroma uporabljati fitofarmacevtska sredstva, če je mehanske, biološke in biotehnične ukrepe pri zatiranju škodljivih organizmov že izčrpal;
- uporabljati samo fitofarmacevtska sredstva iz tehnoloških navodil ali pa fitofarmacevtska sredstva in druge pripravke za varstvo rastlin, ki so dovoljeni v ekološki pridelavi, v skladu s predpisi, ki urejajo ekološko pridelavo;
- pri kemičnem zatiranju škodljivih organizmov, za katere je v tehnoloških navodilih določen prag škodljivosti, na obrazcih, ki mu jih posreduje organizacija za kontrolo, zagotoviti podatek o škodljivem organizmu in preseženem pragu škodljivosti za ta organizem, da upraviči uporabo fitofarmacevtskih sredstev;
- uporabljati samo gnojila iz tehnoloških navodil in gnojila, ki so dovoljena v ekološki pridelavi, v skladu s predpisi, ki urejajo ekološko pridelavo;
- prijaviti v kontrolo pooblaščen organizaciji za kontrolo integrirane pridelave sadja najpozneje do 31. decembra tekočega leta za kontrolo v naslednjem letu;

- voditi evidence in hraniti dokumentacijo, kar omogoča organizaciji za kontrolo preverjanje vrste, količine in uporabe nabavljenega materiala (fitofarmacevtska sredstva, gnojila) ter preverjanje vrste in količine prodanega sadja;
- evidence hraniti najmanj pet let, dokumentacijo pa najmanj eno leto;
- evidence in dokumentacijo na zahtevo organizacije za kontrolo in pristojne inšpekcije dati na vpogled;
- zagotavljati sledljivost v prometu integrirano pridelanega sadja.

Pri izvajanju podukrepa mora upravičenec upoštevati tudi, da:

- je pridelovalec dolžan vpisovati v evidenco vsa gnojila, ki jih vnaša v sadovnjake;
- je prepovedana uporaba vseh gnojil z visokim deležem težkih kovin;
- se lahko uporabljajo samo gnojila v skladu s tehnološkimi navodili za integrirano pridelavo sadja ali pa gnojila, ki so dovoljena v ekološki pridelavi, v skladu s Prilogo I Uredbe 889/2008/ES;
- se kmetovanje izvaja v skladu s posebnimi tehnološkimi navodili za integrirano pridelavo sadja;
- se lahko uporabljajo samo fitofarmacevtska sredstva iz tehnoloških navodil za integrirano pridelavo sadja ali pa fitofarmacevtska sredstva in drugi pripravki za varstvo rastlin, ki so dovoljeni v ekološki pridelavi, v skladu s Prilogo II Uredbe 889/2008/ES;
- kjer obstaja prognoza, se fitofarmacevtska sredstva lahko uporabljajo samo na podlagi le-te;
- je uporaba določenih aktivnih snovi omejena, omejeno pa je tudi število tretiranj;
- imajo pri zatiranju plevelov, bolezni in škodljivcev prednost mehanski/fizikalni in biotični ukrepi;
- mora pridelovalec evidentirati vrsto, količino in čas uporabljenih kemikalij in nato sadje najmanj tri mesece po tretiranju skladiščiti ločeno, če je sadje pred skladiščenjem kemično zaščiteno;
- širina herbicidnega pasu ne sme presegati v nasadu v povprečju ene tretjine medvrstne razdalje (izjema za starejše večvrstne nasade: do 45 odstotkov);
- je ciljna vsebnost humusa v tleh 2 do 4 odstotke;
- količina uporabljenega dušika ne sme presegati vrednosti iz stolpca »Skupni dušik za podukrepe*« iz preglednice 2;
- v obdobju od odpadanja listja do cvetenja sadnega drevja ali ozelenitve negovane ledine dodajanje dušičnih gnojil ni dovoljeno, prav tako tudi ni dovoljeno v obdobju od konca junija do jeseni. Izjema so češnje, ki jih je dovoljeno dogniti po obiranju; oljke pridelovalec lahko gnoji z dušikom od konca februarja do sredine junija, orehe pa od konca marca do sredine junija;
- je potrebno za plačila iz naslova podukrepa obvezno pridobiti certifikat o integrirani pridelavi sadja;
- mora vzdrževati sistem negovane ledine tudi v medvrstnem prostoru, razen izjem (nasadi jagod; mladi nasadi v času, ko formirajo rodni volumen; tereni za breskve in marelice na Primorskem, kjer ni možno namakanje);
- mora zaradi zaprtega krogotoka snovi pokošeno travo puščati v nasadu;
- je v novih nasadih obvezno takojšnje zatavljanje (izjeme so v nasadih breskev do 3. leta, češenj, višenj, sliv in češpelj do 5. leta, kakija do 6. leta, oljk do 7. leta in aktinidije do 4. leta);
- je obvezna košnja nabrežin teras, kadar je nasad na terasah.

Skupna površina sadovnjakov posamezne sadne vrste, za katero se lahko uveljavlja plačilo za podukrep, mora biti najmanj 0,3 ha. Najmanjša velikost enote kmetijskega zemljišča iste rabe (posameznega sadovnjaka) pa mora biti najmanj 0,1 ha.

Podukrep 214-I/5 Integrirano vinogradništvo

Pri izvajanju podukrepa je potrebno upoštevati predpis, ki ureja integrirano pridelavo grozdja in vina, ter tehnološka navodila za integrirano pridelavo grozdja, v skladu s katerimi mora upravičenec med drugim:

- v integrirano pridelavo vključiti vse vinograde, ki jih obdeluje in so vpisani v RKG, razen vinogradov, ki so v preusmerjanju v ekološke ali so ekološki v skladu s predpisi, ki urejajo ekološko pridelavo;
- slediti napovedim opazovalno napovedovalne službe za določitev ukrepov zdravstvenega varstva vinske trte, ki so navedeni v tehnoloških navodilih in upoštevati dejansko stanje v vinogradu;
- določiti dejansko stanje v vinogradu s pregledom vinske trte in z uporabo ustreznih pripomočkov;
- izvajati kemične ukrepe oziroma uporabljati fitofarmacevtska sredstva, če je mehanske, biološke in biotehnične ukrepe pri zatiranju škodljivih organizmov že izčrpal;

- uporabljati samo fitofarmacevtska sredstva iz tehnoloških navodil ali pa fitofarmacevtska sredstva in druge pripravke za varstvo rastlin, ki so dovoljeni v ekološki pridelavi, v skladu s predpisi, ki urejajo ekološko pridelavo;
- pri kemičnem zatiranju škodljivih organizmov, za katere je v tehnoloških navodilih določen prag škodljivosti, na obrazcih, ki mu jih posreduje organizacija za kontrolo, zagotoviti podatek o škodljivem organizmu in preseženem pragu škodljivosti za ta organizem, da upraviči uporabo fitofarmacevtskih sredstev;
- uporabljati samo gnojila iz tehnoloških navodil in gnojila, ki so dovoljena v ekološki pridelavi, v skladu s predpisi, ki urejajo ekološko pridelavo;
- prijaviti v kontrolo pooblaščen organizaciji za kontrolo integrirane pridelave grozdja najpozneje do 31. decembra tekočega leta za kontrolo v naslednjem letu;
- voditi evidence in hraniti dokumentacijo, kar omogoča organizaciji za kontrolo preverjanje vrste, količine in uporabe nabavljenega materiala (fitofarmacevtska sredstva, gnojila) ter preverjanje vrste in količine pridelanega grozdja in vina, v skladu s predpisi, ki urejajo kletarsko evidenco in register;
- evidence hraniti najmanj pet let, dokumentacijo pa najmanj eno leto;
- evidence in dokumentacijo na zahtevo organizacije za kontrolo in pristojne inšpekcije dati na vpogled;
- zagotavljati sledljivost v prometu integrirano pridelanega grozdja in vina.

Pri izvajanju podukrepa mora upravičenec upoštevati tudi, da:

- se lahko uporabljajo samo gnojila v skladu s tehnološkimi navodili za integrirano pridelavo grozdja ali pa gnojila, ki so dovoljena v ekološki pridelavi, v skladu s Prilogo I Uredbe 889/2008/ES;
- se kmetovanje izvaja v skladu s posebnimi tehnološkimi navodili za integrirano pridelavo grozdja;
- se lahko uporabljajo samo fitofarmacevtska sredstva iz tehnoloških navodil za integrirano pridelavo grozdja ali pa fitofarmacevtska sredstva in drugi pripravki za varstvo rastlin, ki so dovoljeni v ekološki pridelavi, v skladu s Prilogo II Uredbe 889/2008/ES;
- je potrebno zmanjševanje števila uporab fitofarmacevtskih sredstev;
- imajo prednost mehanski/fizikalni in biotični ukrepi zatiranje plevelov, bolezni in škodljivcev ter ukrepi, s pomočjo katerih se zmanjša uporaba fitofarmacevtskih sredstev (izbira ustreznega rastišča in lege, izbira ustrezne podlage in klonov, usklajeno gnojenje - še posebej z dušikom);
- je potrebno odstranjevanje listja iz območja grozdja za doseg dobre prezračenosti, in da je šele po resnični potrebi dovoljena uporaba kemičnih sredstev za varstvo rastlin;
- se fitofarmacevtska sredstva uporabijo šele takrat, ko so izčrpane vse druge možnosti, in ko so škodljivi organizmi presegli prag škodljivosti, kar velja predvsem za škodljivce;
- je potrebno sistematično menjavanje pripravkov;
- je potrebno kombiniranje pripravkov iz različnih kemičnih skupin, kolobarjenje s fitofarmacevtskimi sredstvi, ne samo z aktivnimi snovmi;
- se v pasu pod trtami lahko plevela odstranjuje le mehansko, le v primeru da to ne zadostuje, se lahko tretira s herbicidi, vendar pa je širina tretiranega pasu pod trtami lahko največ 25 odstotkov neto površine vinograda;
- je uporaba herbicidov lahko le dopolni ukrep;
- je uporaba herbicidov dovoljena le do 15. julija (izjema so vinogradi, kjer se pojavljajo posamezne bolezni, npr. rumenica);
- so določeni tudi posebni ukrepi za varstvo pred posameznimi boleznimi;
- je potrebno za plačila iz naslova podukrepa obvezno pridobiti certifikat o integrirani pridelavi grozdja;
- količina uporabljenega dušika ne sme presegati vrednosti iz stolpca »Skupni dušik za podukrepe*« iz preglednice 2;
- je prepovedano talno mehansko obdelovanje tal preko vsega leta;
- je v integrirani pridelavi grozdja obvezna trajna ozelenitev (setev travno deteljnih mešanic ali naravna ozelenitev, kjer gre za kontroliran razvoj plevelov oziroma travne ruše), kratkotrajna ozelenitev (podorine, s setvijo ali naravna), obdelava tal (grobo rahljanje tal v vsaki drugi vrsti) in pokrivanje tal (slama, lubje);
- morajo biti tla v medvrstnem prostoru od 1. novembra do fenološke faze vinske trte B-C zatravljena ali ustrezno pokrita;
- če pridelovalec izkrči vinograd in zemljišče, ga mora v naslednjem letu ponovno zasaditi, preko zime pa mora tla zavarovati pred erozijo;

- je še posebej pomembno izvajanje zelenih del kot varstveni ukrep pred pojavom okužb (vršičkanje, pletje ipd.);
- število mladik ne sme presegati 20 mladik na tekoči meter vrste.

Podukrep 214-I/6 Integrirano vrtnarstvo

Pri izvajanju podukrepa je potrebno upoštevati predpis, ki ureja integrirano pridelavo zelenjave, in tehnološka navodila za integrirano pridelavo zelenjave, v skladu s katerimi mora upravičenec med drugim:

- v integrirano pridelavo zelenjave vključiti vse površine, na katerih prideluje zelenjavo v tekočem letu in so v njegovi lasti, zakupu ali najemu, razen površin, ki so v preusmerjanju v ekološke ali so ekološke v skladu s predpisi, ki urejajo ekološko pridelavo in površin, ki so vključene v podukrep 214-I/3 integrirano poljedelstvo;
- slediti napovedim opazovalno napovedovalne službe za določitev ukrepov zdravstvenega varstva zelenjave, ki so navedeni v tehnoloških navodilih;
- določiti dejansko stanje posevka s pregledom posevka in z uporabo ustreznih pripomočkov;
- izvajati kemične ukrepe oziroma uporabljati fitofarmacevtska sredstva, če je mehanske, biološke in biotehnične ukrepe pri zatiranju škodljivih organizmov že izčrpal;
- uporabljati samo fitofarmacevtska sredstva iz tehnoloških navodil ali pa fitofarmacevtska sredstva in druge pripravke za varstvo rastlin, ki so dovoljeni v ekološki pridelavi, v skladu s predpisi, ki urejajo ekološko pridelavo;
- pri kemičnem zatiranju škodljivih organizmov, za katere je v tehnoloških navodilih določen prag škodljivosti, na obrazcih, ki mu jih posreduje organizacija za kontrolo, zagotoviti podatek o škodljivem organizmu in preseženem pragu škodljivosti za ta organizem, da upraviči uporabo fitofarmacevtskih sredstev;
- uporabljati samo gnojila iz tehnoloških navodil in gnojila, ki so dovoljena v ekološki pridelavi, v skladu s predpisi, ki urejajo ekološko pridelavo;
- ob morebitni prekoračitvi mejnih vrednosti mineralnega dušika v tleh opustiti gnojenje z dušičnimi gnojili za naslednjo kulturo oziroma v kolobar vključiti vmesni posevek, ki porablja dušik, da se le-ta ne izpira v podtalje;
- prijaviti v kontrolo pooblaščen organizaciji za kontrolo integrirane pridelave zelenjave najpozneje do 31. decembra tekočega leta za kontrolo v naslednjem letu;
- voditi evidence in hraniti dokumentacijo, kar omogoča organizaciji za kontrolo preverjanje vrste, količine in uporabe nabavljenega materiala (fitofarmacevtska sredstva, gnojila) ter preverjanje vrste in količine prodane zelenjave;
- evidence hraniti najmanj pet let, dokumentacijo pa najmanj eno leto;
- evidence in dokumentacijo na zahtevo organizacije za kontrolo in pristojne inšpekcije dati na vpogled;
- zagotavljati sledljivost v prometu integrirano pridelane zelenjave.

Pri izvajanju podukrepa mora upravičenec upoštevati tudi, da:

- je prepovedana uporaba mulja in kompostov iz mulja čistilnih naprav;
- je dovoljeno uporabljati izključno organska gnojila in materiale, ki ne vsebujejo nezaželenih tujih snovi (npr. težkih kovin);
- se lahko uporabljajo samo gnojila v skladu s tehnološkimi navodili za integrirano pridelavo zelenjave ali pa gnojila, ki so dovoljena v ekološki pridelavi, v skladu s Prilogo I Uredbe 889/2008/ES;
- se kmetovanje izvaja v skladu s posebnimi tehnološkimi navodili za integrirano pridelavo zelenjave;
- je potrebno za plačila iz naslova podukrepa obvezno pridobiti certifikat o integrirani pridelavi zelenjave;
- morajo biti pri obdelavi tal vsi ukrepi usmerjeni v ohranjanje in izboljšanje rodovitnosti tal;
- je potrebno preprečevati nastanek plaznine in zbijanja tal;
- je tla pri nagnjenih površinah potrebno obdelovati prečno na pobočje (preprečevanje erozije);
- je potrebno izvajati globinsko rahljanje, vendar izključno pri optimalnih talnih razmerah;
- je jeseni potrebno čim kasneje zaoravanje ostankov pridelka;
- je potrebno preprečevati zimsko praho (preko zime neposejane površine) v skladu s tehnološkimi navodili za integrirano pridelavo zelenjave;
- je potrebno izvajati tako obdelavo tal, ki ohranja njihovo strukturo;

- ko je potrebna zimska brazda, jo je treba zaorati čim kasneje;
- je obvezen več kot triletni kolobar, ki mora biti široko zastavljen in raznolik;
- količina uporabljenega dušika ne sme presegati vrednosti iz stolpca »Skupni dušik za podukrepe*« iz preglednice 2;
- se lahko uporabljajo samo fitofarmacevtska sredstva iz tehnoloških navodil za integrirano pridelavo zelenjave ali pa fitofarmacevtska sredstva in drugi pripravki za varstvo rastlin, ki so dovoljeni v ekološki pridelavi, v skladu s Prilogo II Uredbe 889/2008/ES;
- kjer obstaja prognoza, se fitofarmacevtska sredstva lahko uporabljajo samo na podlagi le-te;
- je uporaba določenih aktivnih snovi omejena, omejeno pa je tudi število tretiranj.

Podukrep 214-I/7 Ekološko kmetovanje

Pri izvajanju podukrepa je potrebno upoštevati predpis, ki ureja ekološko pridelavo in predelavo kmetijskih pridelkov oziroma živil in predpis, ki ureja določitev območij v Republiki Sloveniji, ki so primerna za ekološko čebelarjenje.

Pri izvajanju podukrepa mora upravičenec upoštevati tudi, da:

- je v skladu z Uredbo 889/2008/ES potrebno voditi podrobno tudi evidence o pridelavi in predelavi;
- so v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2092/91 (UL L št. 189 z dne 20. 7. 2007, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Sveta (ES) št. 967/2008 z dne 29. septembra 2008 o spremembi Uredbe (ES) št. 834/2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov (UL L št. 264 z dne 3. 10. 2008, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 834/2007/ES) in Uredbo 889/2008/ES pri ekološkem kmetovanju pomembne omejitve pri uporabi gnojil, omejena je tudi uporaba nesintetičnih gnojil in hlevskega gnoja;
- je dovoljena samo uporaba ekološko pridelanih semen in vegetativnega razmnoževalnega materiala, razen izjem;
- so v skladu z Uredbo 834/2007/ES in Uredbo 889/2008/ES pri ekološkem kmetovanju pomembne omejitve pri uporabi fitofarmacevtskih sredstev in drugih sredstev za varstvo rastlin;
- je uporaba regulatorjev rasti prepovedana;
- mora proizvajalec vsako leto izdelati letni načrt pridelave in načrt upravljanja ekološke živinoreje v skladu z Uredbo 889/2008/ES;
- v skladu z Uredbo 834/2007/ES uporaba gensko spremenjenih organizmov in izdelkov pridobljenih iz njih ni dovoljena;
- je potrebno za plačila iz naslova podukrepa obvezno pridobiti potrdilo za ekološko pridelavo oziroma predelavo kmetijskih pridelkov oziroma živil ali certifikat;
- lahko uveljavlja plačila za travinje v uporabi le za ekološko rejo živine z obtežbo 0,2-0,5 GVŽ-ja/ha ali z obtežbo 0,5-1,9 GVŽ-ja/ha, razen ko so živali na paši na planini ali skupnem pašniku in obtežba na osnovnem KMG-ju lahko znaša 0-1,9 GVŽ-ja/ha;
- je ekološko čebelarjenje dovoljeno samo na območju, ki ga predpiše minister, pristojen za kmetijstvo;
- mora biti travniški sadovnjak obvezno vpisan v RKG;
- je v skladu z Uredbo 834/2007/ES pri ekološki živinoreji prepovedana vezana reja, določene pa so tudi druge omejitve v zvezi s krmo, pašo, zdravljenjem bolezni ipd.

Plačila za ekološko kmetovanje je možno pridobiti za:

- njive-poljščine;
- vrtnine na prostem;
- vrtnine v zavarovanih prostorih;
- oljčnike z gostoto najmanj 150 dreves/ha, nasade sadovnjakov z gostoto najmanj 100 dreves/ha pri orehu in kostanju ter najmanj 200 dreves/ha pri ostalih sadnih vrstah;
- travniške visokodebelne sadovnjake z gostoto 50-200 dreves/ha;
- vinograde, hmeljišča, drevesnice;
- travinje (trave in travno deteljne mešanice na njivah, trajno travinje).

Pri izvajanju podukrepa je potrebno upoštevati predpis, ki ureja ekološko pridelavo in predelavo kmetijskih pridelkov oziroma živil in predpis, ki ureja določitev območij v Republiki Sloveniji, ki so primerna za ekološko čebelarjenje.

Za travniške sadovnjake upravičenci lahko uveljavljajo plačila, če upoštevajo tudi naslednje pogoje:

- travniški sadovnjak mora biti vpisan v RKG;
- gostota dreves mora znašati najmanj 50 in največ 200 dreves/ha;
- vzdrževanje visokodebelnih ekstenzivnih sadovnjakov, ki vključuje tudi nego dreves in obnovo nasadov (dopolnjevanje praznih mest);
- oživitvena rez mora biti opravljena v prvem oziroma drugem letu vključitve v podukrep (za upravičence, ki so staro shemo kmetijsko okoljskih ukrepov nadomestili z novo shemo kmetijsko okoljskih podukrepov, se šteje, da je pogoj izpolnjen, če so oživitveno rez opravili v prvem oziroma drugem letu vključitve v kmetijsko okoljski ukrep iz stare sheme);
- pri obnovi nasadov ni dovoljeno uporabljati šibkih podlag;
- zatavljenost sadovnjakov z negovano ledino;
- kosna ali pašna raba zatavljenih površin (tudi pod krošnjami dreves);
- uporaba fitofarmacevtskih sredstev v skladu s Prilogo II Uredbe 889/2008/ES.

Velikost skupne površine, ne glede na vrsto rabe, za katero se lahko uveljavlja plačilo za podukrep, mora biti najmanj 0,3 ha. Najmanjša velikost površine kmetijskega zemljišča iste rabe ne sme biti manjša od 0,1 ha, medtem ko je najmanjša upravičena površina posameznega travniškega sadovnjaka 0,05 ha.

Skupina II.: Ohranjanje naravnih danosti, biotske raznovrstnosti, rodovitnosti tal in tradicionalne kulturne krajine

Podukrep 214-II/1 Planinska paša

Zahteve pri izvajanju podukrepa so:

- če gre za skupno uporabo planine ali planinskega pašnika mora biti izdelan pašni red;
- uporabljajo se lahko samo gnojila, ki so dovoljena v ekološki pridelavi, v skladu s Prilogo I Uredbe 889/2008/ES;
- obdelava travnatih površin se izvaja samo na tradicionalen način ob prisotnosti živali;
- obtežba z živino v pašni sezoni mora biti od 0,5-1,9 GVŽ-ja/ha (ob upoštevanju vseh živali na paši);
- pri planinski paši s pastirjem je prisotnost pastirja na planini obvezna;
- s pastirjem mora biti sklenjena pogodba;
- uporabljajo se lahko samo fitofarmacevtska sredstva in drugi pripravki za varstvo rastlin, ki so dovoljeni v ekološki pridelavi, v skladu s Prilogo II Uredbe 889/2008/ES;
- po zaključku pašne sezone je potrebno obvezno izvesti ročno čiščenje grmičevja in plevelov.

Planina, na kateri se izvaja planinska paša, mora poleg navedenih zahtev izpolnjevati tudi naslednje pogoje:

- da je tradicionalna oblika individualne ali skupinske rabe kmetijskih zemljišč v gorskem svetu Slovenije;
- da predstavlja geografsko zaokroženo posest, ki ima lahko gospodarske objekte (hlevi, mlekarne), stanovanjske objekte (stanovi, pastirske koče), lastno oskrbo z vodo za ljudi in živali;
- da ima krajšo vegetacijsko dobo, pestre klimatske in talne razmere, raznovrstni živalski in rastlinski svet;
- da je na njej organizirana sezonska paša živali brez vsakodnevnega vračanja živali v domačo oskrbo;
- da se živali na planini pasejo vsaj 80 dni na minimalno 5 ha travnatih površinah v rabi.

Podukrep 214-II/2 Košnja strmih travnikov

Zahteve pri izvajanju podukrepa so:

- obvezna sta najmanj enkratna košnja (ročna, s samohodno kosilnico ali specialno mehanizacijo) ter spravilo (ročno ali s specialno mehanizacijo) letno;

- količina uporabljenega dušika ne sme presegati vrednosti iz stolpca »Skupni dušik za podukrepe*« iz preglednice 2.

Plačila za košnjo strmih travnikov je možno pridobiti za travnike z nagibom 30-50 odstotkov in za travnike z nagibom nad 50 odstotkov.

Podukrep 214-II/3 Košnja grbinastih travnikov

Zahteve pri izvajanju podukrepa so:

- KMG oziroma posamezne površine KMG-ja se morajo nahajati na območjih grbinastih travnikov iz uradne evidence območij grbinastih travnikov;
- obvezna sta najmanj enkratna ročna košnja in spravilo letno;
- uporaba mineralnih gnojil in fitofarmacevtskih sredstev ni dovoljena.

Plačila za podukrep lahko uveljavljajo upravičenci, katerih površine so na naslednjih območjih grbinastih travnikov iz uradne evidence območij grbinastih travnikov, ki jo v digitalni grafični obliki vodi ministrstvo, pristojno za okolje:

OBČINA		KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME	ŠIFRA	IME
003	BLED	2194	BOHINJSKA BELA
004	BOHINJ	2195	GORJUŠE
		2196	BOHINJSKA ČEŠNJICA
		2197	BOHINJSKA SREDNJA VAS
		2198	STUDOR
		2199	SAVICA
006	BOVEC	2203	TRENTA LEVA
		2204	TRENTA DESNA
		2206	LOG POD MANGARTOM
		2207	BOVEC
		2209	SOČA DESNA
		2210	SOČA LEVA
		2213	SRPENICA
046	KOBARID	2215	ROBIDIŠČE
		2216	LOGJE
		2218	BORJANA
		2225	DREŽNICA
053	KRANJSKA GORA	2171	DOVJE
		2644	VIŠELNICA II
128	TOLMIN	2238	PODMELEC
		2240	RUT
207	GORJE	2185	SPODNJE GORJE
		2186	VIŠELNICA I
		2187	ZGORNJE GORJE

Podukrep 214-II/4 Travniški sadovnjaki

Zahteve pri izvajanju podukrepa so:

- potrebna je zatravljenost sadovnjakov z negovano ledino;
- izvajati je potrebno kosno ali pašno rabo zatravljenih površin (tudi pod krošnjami dreves);
- pri obnovi nasadov ni dovoljeno uporabljati šibkih podlag;
- potrebno je vzdrževanje visokodebelnih travniških sadovnjakov, ki vključuje tudi nego dreves in obnovo nasadov (npr. dopolnjevanje praznih mest);
- v travniškem sadovnjaku mora biti najmanj 50 in največ 200 dreves/ha,

- oživitvena rez mora biti opravljena v prvem oziroma drugem letu vključitve v podukrep (za upravičence, ki so staro shemo kmetijsko okoljskih ukrepov nadomestili z novo shemo kmetijsko okoljskih podukrepov, se šteje, da je pogoj izpolnjen, če so oživitveno rez opravili v prvem oziroma drugem letu vključitve v kmetijsko okoljski ukrep iz stare sheme);
- kosna ali pašna raba zatravljenih površin (tudi pod krošnjami dreves);
- travniški sadovnjak mora biti obvezno vpisan v RKG;
- količina uporabljenega dušika ne sme presegati vrednosti iz stolpca »Skupni dušik za podukrepe*« iz preglednice 2;
- fitofarmacevtska sredstva se uporabljajo na osnovi prognoze, kjer le-ta obstaja.

Najmanjša upravičena površina posameznega travniškega sadovnjaka je 0,05 ha.

Podukrep 214-III/5 Strmi vinogradi

Zahteve pri izvajanju podukrepa so:

- fungicide z enako sistemsko komponento se lahko uporablja največ trikrat v rastni sezoni;
- zaradi zmanjšanja negativnih stranskih učinkov na koristne plenilske pršice, je potrebno omejiti uporabo fungicidov iz skupine ditiokarbamatov (aktivne snovi mankozeb, metiram ali propineb);
- pripravke z aktivno snovjo ditiokarbamati je v rastni sezoni dovoljeno uporabiti štirikrat: največ dvakrat letno kot čiste pripravke in dodatno še dvakrat letno kot sestavljene fungicide, ki poleg drugih aktivnih snovi vsebujejo tudi ditiokarbamate; ta omejitev velja tudi v primeru uporabe samo sestavljenih pripravkov, ki vsebujejo aktivno snov ditiokarbamati;
- raba herbicidov je dovoljena le v vrsti v pasu do 80 cm in ne sme posegati na kolotečine;
- dovoljeno je uporabiti le herbicide na osnovi MCPA-ja, glifosata, glufosinata, oksifluorfena, pendimetalina in pirafufen-etila;
- herbicide na podlagi MCPA-ja, oksifluorfena in pendimetalina je dovoljeno uporabiti enkrat letno;
- proti grozdnemu sukaču sta dovoljeni največ dve tretiranji z insekticidi letno;
- količina vnesenega bakra ne sme presegati 6 kg/ha letno;
- količina uporabljenega dušika ne sme presegati vrednosti iz stolpca »Skupni dušik za podukrepe*« iz preglednice 2;
- vinograd mora biti trajno ozelenjen, razen v primeru zidanih brežin; pri terasnih sistemih zasaditve mora biti brežina trajno ozelenjena, terasna ploskev pa je lahko obdelana;
- v pasu pod trtami je največ do 25 odstotkov neto površine vinograda lahko neozelenjene;
- obvezna sta najmanj enkratna košnja med vrstami in najmanj enkratna košnja brežin;
- v času trajanja obveznosti se vinograda ne sme krčiti, obnova vinograda pa je dovoljena;
- brežine morajo biti vzdrževane.

Plačila je možno pridobiti za vinograde z nagibom 30-40 odstotkov in za vinograde z nagibom nad 40 odstotkov.

Podukrep 214-III/6 Reja avtohtonih in tradicionalnih pasem domačih živali

Zahteve pri izvajanju podukrepa so:

- upravičenci lahko uveljavljajo plačila za najmanj 1 GVŽ;
- pri vzreji perutnine morajo upravičenci rediti vsaj 100 odraslih živali;
- za živali, ki so predmet podpore po Programu genske banke, ni možno uveljavljati plačil iz naslova podukrepa;
- obvezno je vodenje evidence nakupa krme na KMG-jih, ki krmo dokupujejo;
- obvezna je reja avtohtonih in tradicionalnih pasem domačih živali, ki so navedene v posebnem seznamu;
- živali morajo biti vpisane v rodovniško knjigo oziroma register;
- pri govedu, konjih in drobnici je dovoljen nakup največ 1.200 kg krmnih mešanic, žit, oljnih tropin in druge močne krme na GVŽ letno;
- pri prašičih je dovoljen nakup največ 2.100 kg krmnih mešanic, žit, oljnih tropin in druge močne krme na GVŽ letno;

- pri perutnini je za kokoši nesnice dovoljen nakup največ 7.000 kg, za pitovne piščance največ 6.500 kg in za pure največ 4.000 kg krmnih mešanic, žit, oljnih tropin in druge močne krme na GVŽ letno;
- krma in krmni dodatki, ki se uporabljajo za prehrano živali na KMG-ju morajo biti pridelani oziroma proizvedeni v skladu s prvo točko 9. člena Uredbe 834/2007/ES;
- število živali mora biti v reji pet let od vstopa v podukrep.

Plačila se lahko uveljavljajo za naslednje avtohtone in tradicionalne pasme domačih živali:

- govedo:
 - cikasto govedo;
- konji:
 - lipicanski konj,
 - posavski konj,
 - slovenski hladnokrvni konj,
 - ljutomerski kasač,
 - haflinški konj;
- prašiči:
 - krškopoljski prašič,
 - slovenska landrace (linija 11),
 - slovenska landrace (linija 55),
 - large white (linija 22);
- ovce:
 - jezersko-solčavska ovca,
 - bovška ovca,
 - istrska pramenka - istrijanka,
 - belokranjska pramenka,
 - oplemenjena jezersko-solčavska ovca;
- koze:
 - drežniška koza,
 - slovenska sanska pasma,
 - slovenska srnasta pasma;
- perutnina:
 - štajerska kokoš - štajerka,
 - slovenska grahasta kokoš,
 - slovenska srebrna kokoš,
 - slovenska rjava kokoš,
 - slovenska zgodaj operjena kokoš,
 - slovenska pozno operjena kokoš,
 - slovenska pitovna kokoš.

V evidenci nakupa krme za živino se evidentira nakup krmnih mešanic, žit, semena oljnic in stročnic, stranskih proizvodov mlevske industrije in oljarstva ter posušenih proizvodov industrije sladkorja in pivovarstva. Evidence se nanašajo tako na nakup na trgu, kot tudi na nakup od drugih KMG-jev. Nakup od drugega KMG-ja je dovoljen le, če je ta KMG vključen v ekološko kmetovanje ali integrirano pridelavo.

Evidenca mora vsebovati naslednje podatke: vrsta krme ali krmila, količina (kg), datum nakupa, naziv oziroma ime in priimek ter naslov prodajalca in številka KMG-MID, če je prodajalec KMG. Za krmo, kupljeno na trgu, morata biti evidenci priložena račun in deklaracija.

Nakup koruzne silaže je dovoljen le od drugega KMG-ja, ki je vključen v ekološko kmetovanje ali integrirano pridelavo, in količinsko ni omejen. V evidenco je potrebno vpisati le vrsto krme, datum nakupa, naziv oziroma ime in priimek ter naslov prodajalca in njegovo številko KMG-MID.

Nakup mrve in travne silaže je neomejen.

Podukrep 214-III/7 Pridelava avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin

Zahteve pri izvajanju podukrepa so:

- količina uporabljenega dušika ne sme presegati vrednosti iz stolpca »Skupni dušik za podukrepe*« iz preglednice 2;
- obvezen je petletni kolobar, v katerega morajo biti vključene najmanj tri avtohtone ali tradicionalne sorte poljščin;
- strniščni posevki se upoštevajo kot ena od treh različnih poljščin, ki morajo biti vključene v petletni kolobar;
- kolobar mora biti zasnovan že ob vstopu v podukrep;
- v primeru višje sile ali spremembe tržnih razmer, morebitna zamenjava poljščin v kolobarju ne sme poslabšati kolobarja in negativno vplivati na okolje oziroma zmanjšati učinkovitosti izvajanja podukrepa;
- gostota dreves avtohtonih in tradicionalnih sort sadnih rastlin mora znašati 50-200 dreves/ha pri travniških visokodebelnih sadovnjakih in v nasadih pri oljčnikih najmanj 150 dreves/ha, pri orehu in kostanju najmanj 100 dreves/ha ter pri ostalih sadnih vrstah najmanj 200 dreves/ha;
- travniški sadovnjak mora biti obvezno vpisan v RKG;
- uporaba regulatorjev rasti ni dovoljena;
- fitofarmacevtska sredstva se uporabljajo na osnovi prognoze, kjer le-ta obstaja.

Plačila se lahko uveljavljajo za naslednje avtohtone in tradicionalne sorte kmetijskih rastlin:

- žita:
 - ajda: 'Darja', 'Siva', 'Črna gorenjska', 'Čebelica',
 - proso: 'Sonček';
- koruza:
 - 'Lj-275 t', 'Lj-180';
- krmne rastline:
 - visoka pahovka: 'Sora',
 - rdeča bilnica: 'Jasna',
 - travniška bilnica: 'Jabeljska',
 - mnogocvetna ljuljka: 'Draga',
 - trpežna ljuljka: 'Ilirka',
 - pasja trava: 'Kopa',
 - travniški mačji rep: 'Krim',
 - krmna ogrščica: 'Starška', 'Daniela',
 - strniščna repa: 'Kranjska okrogla', 'Kranjska podolgovata',
 - podzemna koleraba: 'Rumena maslena',
 - črna detelja: 'Živa', 'Poljanka',
 - inkarnatka: 'Inkara',
 - lucerna: 'Bistra', 'Soča', 'Krima';
- vrtnine:
 - čebula: 'Belokranjka', 'Ptujaska rdeča', 'Tera',
 - česen: 'Ptujski jesenski', 'Ptujski spomladanski',
 - korenje: 'Ljubljansko rumeno', 'Semor',
 - belo zelje: 'Kranjsko okroglo', 'Emona', 'Ljubljansko', 'Varaždinsko',
 - radič: 'Anivip', 'Monivip', 'Solkanski',
 - glavната solata: 'Dalmatinska ledenka', 'Leda', 'Bistra',
 - motovilec: 'Ljubljanski', 'Žličar',
 - preklarji, visoki stročji fižol in visoki fižol za zrnje: 'Jabelski stročnik', 'Jabelski pisanec', 'Jeruzalemski', 'Klemen', 'Semenarna 22', 'Ptujski maslenec', 'Maslenec rani',
 - nizki fižol: 'Češnjevec', 'Zorin',
 - paprika – feferoni: 'Ferdi',
 - paradižnik: 'Val';
- krompir:
 - 'Kresnik', 'Jana', 'Cvetnik', 'Vesna';
- oljnice:

- oljna buča: 'Slovenska golica';
- hmelj:
 - 'Savinjski golding';
- sadne rastline:
 - jablana: 'Dolenjska voščenska', 'Gorenjska voščenska', 'Goriška sevka', 'Lonjon', 'Majda', 'Priolov delišes', 'Bobovec', 'Boskop', 'Beličnik', 'Carjevič', 'Grafenštajnc', 'Kanadka', 'Krivopecelj', 'Londonski peping', 'Štajerski mošancelj', 'Ovčji nos', 'Pisani kardinal', 'Zlata parmena', 'Jonatan', 'Legro', 'Krvavka', 'Bužlovka', 'Jakobovka', 'Rožmarinka', 'Špička', 'Čebulka', 'Peteršiljka', 'Maslenka', 'Grinštantin', 'Klanferca, sladka jabolka', 'Rožnik, rožinski', 'Rambura', 'Lovrenčovka', 'Rdeči bobovec', 'Železnica', 'Vrtnica', 'Vinšca - štrudlovka', 'Brtavka', 'Citronka', 'Štupanka', 'Prsnika', 'Ferdekelca', 'Damasonski kosmač', 'Harbertova reneta', 'Pogačar',
 - hruška: 'Tepka', 'Rjavka', 'Pohorska moštnica', 'Vinska moštnica', 'Mlečnica ali bela tepka', 'Kraljica julija', 'Šmarjetnica', 'Rožmarinka', 'Vinogradovka', 'Kravšca', 'Špehovka', 'Debela Rupret', 'Pitalke', 'Avranška', 'Druardova maslenka', 'Lukasova',
 - sliva: 'Domača češplja',
 - češnja: 'Vipavka', 'Vigred', 'Brusniška hrustavka', 'Kozanka', 'Črna cepika', 'Čufarca', 'Divjaka', 'Terčentka', 'Petrovka', 'Francoska', 'Popovka', 'Napoleonova',
 - breskev: 'Veteran', 'Triogem',
 - marelica: 'Pišeška', 'Catarji', 'Domači flokarji', 'Ogrska',
 - oreh: 'Elit', 'Haloze', 'Maribor-24', 'Petovio', 'Rače-866',
 - leska: 'Istrski dolgi', 'Istrski okrogli',
 - kostanj: 'Vitovski maron',
 - oljka: 'Istrska belica', 'Črnica', 'Buga', 'Štorta';
- vinska trta:
 - 'Maločrn', 'Pinela', 'Ranfol', 'Radgonska ranina', 'Rebula', 'Refošk', 'Rumeni plavec', 'Šipon', 'Zelen', 'Žametovka', 'Kraljevina', 'Malvazija', 'Vitovska grganja', 'Cipro', 'Klarnica', 'Pergolin', 'Poljšakica'.

Če zaradi sprememb tržnih razmer ni na razpolago semenskega oziroma sadilnega materiala avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin, morajo upravičenci zvajati vsaj enostaven kolobar, ki vključuje najmanj tri različne poljščine. V tem primeru se plačilo v zadevnem letu ne dodeli. Obvestilo o nerazpoložljivosti semenskega oziroma sadilnega materiala avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin agencija objavi na svojih spletnih straneh.

Podukrep 214-II/8 Sonaravna reja domačih živali

Zahteve pri izvajanju podukrepa so:

- obvezno je vodenje evidence nakupa krme na KMG-jih, ki krmo dokupujejo;
- obvezna sta najmanj enkratna raba (paša ali košnja) in spravilo letno;
- obtežba z živino na KMG-ju mora biti 0,5-1,9 GVŽ-ja/ha, razen ko so živali na paši na planini ali skupnem pašniku in obtežba na osnovnem KMG-ju lahko znaša 0-1,9 GVŽ-ja/ha;
- količina uporabljenega dušika ne sme presegati vrednosti iz stolpca »Skupni dušik za podukrepe*« iz preglednice 2;
- pri govedu, konjih in drobnici je dovoljen nakup največ 1.200 kg krmnih mešanic, žit, oljnih tropin in druge močne krme na GVŽ letno;
- pri prašičih je dovoljen nakup največ 2.100 kg krmnih mešanic, žit, oljnih tropin in druge močne krme na GVŽ letno;
- pri perutnini je za kokoši nesnice dovoljen nakup največ 7.000 kg, za pitovne piščance največ 6.500 kg in za pure največ 4.000 kg krmnih mešanic, žit, oljnih tropin in druge močne krme na GVŽ letno;
- krma in krmni dodatki, ki se uporabljajo za prehrano živali na KMG-ju morajo biti pridelani oziroma proizvedeni v skladu s prvo točko 9. člena Uredbe 834/2007/ES.

V evidenci nakupa krme za živino se evidentira nakup krmnih mešanic, žit, semena oljnic in stročnic, stranskih proizvodov mlevske industrije in oljarstva ter posušenih proizvodov industrije sladkorja in

pivovarstva. Evidence se nanašajo tako na nakup na trgu, kot tudi na nakup od drugih KMG-jev. Nakup od drugega KMG-ja je dovoljen le, če je ta KMG vključen v ekološko kmetovanje ali integrirano pridelavo.

Evidenca mora vsebovati naslednje podatke: vrsta krme ali krmila, količina (kg), datum nakupa, naziv oziroma ime in priimek ter naslov prodajalca in številka KMG-MID, če je prodajalec KMG. Za krmo, kupljeno na trgu, morata biti evidenci priložena račun in deklaracija.

Nakup koruzne silaže je dovoljen le od drugega KMG-ja, ki je vključen v ekološko kmetovanje ali integrirano pridelavo, in količinsko ni omejen. V evidenco je potrebno vpisati le vrsto krme, datum nakupa, naziv oziroma ime in priimek ter naslov prodajalca in njegovo številko KMG-MID.

Nakup mrve in travne silaže je neomejen.

Podukrep 214-II/9 Ohranjanje ekstenzivnega travinja

Zahteve pri izvajanju podukrepa so:

- obtežba z živino na KMG-ju mora biti 0-0,5 GVŽ-ja/ha;
- obvezna sta najmanj enkratna raba (paša ali košnja) in spravilo letno;
- košnja se izvaja v obdobju po polnem cvetenju glavnih vrst trav;
- seno se spravlja na tradicionalne načine;
- uporaba mineralnih gnojil in fitofarmacevtskih sredstev ni dovoljena.

Podukrep 214-II/10 Ohranjanje ekstenzivnih kraških pašnikov

Zahteve pri izvajanju podukrepa so:

- obtežba z živino na KMG-ju mora biti 0,2-1,9 GVŽ-ja/ha;
- gnojenje z mineralnimi gnojili, ki vsebujejo dušik ni dovoljeno;
- uporaba fitofarmacevtskih sredstev ni dovoljena;
- voditi je potrebno dnevnik paše, ki vključuje najmanj podatke o obdobju paše, številu živali in obsegu pašnih površin.

Površine je potrebno vzdrževati s pašo ali čiščenjem.

Pri vzdrževanju površin s pašo:

- je potrebno obvezno pripraviti načrt ureditve pašnika in paše;
- mora biti površina, kjer se pasejo živali ograjena in razdeljena na čredinke;
- obdobje paše znotraj čredinke ne sme presegati 90 normalnih pašnih dni (normalni pašni dan je 1 GVŽ/dan);
- mora paša na površini, ki je vključena v podukrep dosegati najmanj 60 normalnih pašnih dni;
- se na pa pašniku ne smejo pojavljati znaki preobremenjenosti ali degradiranosti površin.

Z normalnim pašnim dnevom se podaja količina krme, ki jo za en dan potrebuje 1 GVŽ za vzdrževanje, prirejo mleka in lasten prirast žive teže ter teže na pašniku rojenih telet za živali, ki se pasejo.

Število normalnih pašnih dni se izračuna po naslednji formuli:

število normalnih pašnih dni = teža črede izražena v GVŽ-jih x število dni paše te črede na določenem zemljišču.

V normalnih razmerah za pašo, žival za en dan potrebuje toliko krme, kot jo predstavlja 3 odstotke njene žive teže. Zato je normalni pašni dan podan z 1 GVŽ-jem na dan paše.

Pri vzdrževanju površin s čiščenjem:

- čiščenja zarasti ni dovoljeno izvajati med 1. marcem in 15. avgustom, razen s pašo, ki je dovoljena preko celega leta;

- je potrebno obvezno izvajati dodatno čiščenje in krčenje neželenih rastlin in grmičevja, ki se pojavi naknadno;
- je dovoljena ozelenitev očiščenih površin s trosenjem senenega drobirja lokalnega izvora;
- požiganje ni dovoljeno, dovoljeno pa je nadzorovano kurjenje lesnatih ostankov;
- je potrebno ohranjati obstoječe meje;
- je obrezovanje in redčenje mejic potrebno izvajati vsako drugo leto, teh del pa ni dovoljeno izvajati od 1. marca do 30. septembra;
- na pašniku ni dovoljeno sajenje drevesnih in grmovnih vrst, razen naslednjih: puhasti hrast (*Quercus pubescens*), cer (*Quercus cerris*), kraški gaber (*Carpinus orientalis*), črni gaber (*Ostrya caprinifolia*), mali jesen (*Fraxinus ornus*), divja češnja (*Prunus avium* var. *sylvestris*), skorš (*Sorbus domestica*), brek (*Sorbus torminalis*), jerebika (*Sorbus aucuparia*), mokovec (*Sorbus aria*), breza (*Betula pendula*), glog (*Crataegus* sp.) in navadni brin (*Juniperus communis*);
- se prednostno odstranjuje robinija (*Robinia pseudoacacia*), veliki pajesen (*Ailanthus altissima*), navadni derak (*Paliurus spina - christi*) in črni bor (*Pinus nigra*),
- se prednostno ohranja brinje, če je prisotno na travniku;
- je v primeru strojnega čiščenja (mulčenja) dovoljeno čiščenje, ki odstrani samo površinsko zarast, travna ruša pa se ohrani.

Plačilo se lahko uveljavlja za ekstenzivni kraški pašnik z vrsto dejanske rabe »1300 - trajni travnik«, »1410 - kmetijsko zemljišče v zaraščanju«, »1500 - drevesa in grmičevje«, »1600 - neobdelano kmetijsko zemljišče« oziroma »1800 - kmetijsko zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem«.

Najmanjša upravičena površina posameznega ekstenzivnega kraškega pašnika je 1 ha.

Plačila za podukrep lahko uveljavljajo upravičenci, katerih površine so v naslednjih katastrskih občinah območja ekstenzivnih kraških pašnikov:

KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME
1302	CERKLJE
1303	BUŠEČA VAS
1304	STOJANSKI VRH
1305	GLOBOČICE
1306	ČATEŽ
1307	CERINA
1308	VELIKA DOLINA
1309	KORITNO
1310	NOVA VAS
1331	KOSTANJEVICA
1332	PODBOČJE
1333	PLANINA
1334	ČRNEČA VAS
1335	OŠTRC
1336	OREHOVEC
1398	BISTRICA
1400	STRAŽA
1404	DOLGA NJIVA
1405	MALI VIDEM
1406	ŠKOVEC
1407	ROJE
1408	ŠEVNICA
1409	BREZOVICA
1410	MIRNA

KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME
1411	OSTROŽNIK
1412	MOKRONOG
1413	LAKNICE
1414	JELŠEVEC
1415	TREBELNO
1416	STARO ZABUKOVJE
1417	ORNUŠKA VAS
1418	LUKOVEK
1419	PONIKVE
1420	ČEŠNJEVEK
1421	MEDVEDJE SELO
1422	TREBNJE
1423	VRHTREBNJE
1424	ŠTEFAN
1425	VELIKA LOKA
1426	PRAPREČE
1427	VELIKI GABER
1428	ZAGORICA
1429	STEHANJA VAS
1430	KNEŽJA VAS
1431	DOBRNIČ
1432	KORITA
1433	SELA PRI ŠUMBERKU
1434	GORNJI KRIŽ

KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME
1435	REBER
1436	ŽUŽEMBERK
1437	ŠMIHEL PRI ŽUŽEMBERKU
1438	ŽVIRČE
1439	HINJE
1440	SELA PRI HINJAH
1441	VELIKO LIPJE
1442	STAVČA VAS
1443	DVOR
1444	AJDOVEC
1445	BREZOVA REBER
1446	GORENJE POLJE
1447	GORENJA STRAŽA
1448	PREČNA
1449	GLOBODOL
1450	GOLOBINJEK
1451	MIRNA PEČ
1452	HMELJČIČ
1453	ZAGORICA
1454	DALJNJI VRH
1455	BRŠLJIN
1456	NOVO MESTO
1457	ŽDINJA VAS
1458	ČREŠNJICE
1459	HERINJA VAS
1460	ŠENTPETER
1461	ŽALOVIČE
1462	ZBURE
1466	GORENJA VAS
1467	DRUŽINSKA VAS
1472	OSTROG
1474	POLHOVICA
1475	GORENJA OREHOVICA
1476	ŠENTJERNEJ
1477	VRHPOLJE
1478	GABRJE
1479	BRUSNICE
1480	POTOV VRH
1481	SMOLENJA VAS
1482	RAGOVO
1483	KANDIJA
1484	ŠMIHEL PRI NOVEM MESTU
1485	GOTNA VAS
1486	STOPIČE
1487	ZAJČJI VRH
1488	HRUŠICA
1489	CEROVEC
1490	TEŽKA VODA

KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME
1491	LAKOVNICE
1492	STRANSKA VAS
1493	VELIKI PODLJUBEN
1494	JURKA VAS
1495	TOPLICE
1496	PODTURN
1497	PODSTENICE
1498	POLJANE
1499	STARE ŽAGE
1500	DOBINDOL
1501	VINJA VAS
1502	DOLE
1503	SEKULIČI
1504	HRAST PRI JUGORJU
1505	BUŠINJA VAS
1506	LOKVICA
1507	GABROVEC
1508	BOJANJA VAS
1509	RADOVICA
1510	SLAMNA VAS
1511	DRAŠIČI
1512	BOŽAKOVO
1513	RADOVIČI
1514	ROSALNICE
1515	METLIKA
1516	PRIMOSTEK
1517	DOBRAVICE
1518	GRADAC
1519	PODZEMELJ
1520	ŠTALE
1521	ČRMOŠNJICE
1522	PRIBIŠJE
1523	ŠTREKLJEVEC
1524	SODJI VRH
1525	ČREŠNJEVEC
1526	VINJI VRH
1527	SEMIČ
1528	BREZJE PRI VINJEM VRHU
1529	KOT
1530	BLATNIK
1531	GOLOBINJEK
1532	PLANINA
1533	KLEČ
1534	PETROVA VAS
1535	ČRNOMELJ
1536	TALČJI VRH
1537	BUKOVA GORA
1538	DOLENJA PODGORA

KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME
1539	MAVRLEN
1540	DOBLIČE
1541	LOKA
1542	ZASTAVA
1543	KRASINEC
1544	GRIBLJE
1545	BEDENJ
1546	TRIBUČE
1547	BUTORAJ
1548	GOLEK
1549	TANČA GORA
1550	DRAGATUŠ
1551	BELČJI VRH
1552	ADLEŠIČI
1553	BOJANCI
1554	HRAST PRI VINICI
1555	NOVA LIPA
1556	STARA LIPA
1557	STARI TRG OB KOLPI
1558	SODEVCI
1559	RADENCI
1560	SINJI VRH
1561	DAMELJ
1562	UČAKOVCI
1563	VINICA
1564	PRELOKA
1565	MARINDOL
1566	ŽUNIČI
1567	POTISKAVEC
1568	PODTABOR
1569	POLOM
1570	STARI LOG
1571	SMUKA
1572	ROG
1573	MALA GORA
1574	KOBLARJI
1575	STARA CERKEV
1576	MAHOVNIK
1577	KOČEVJE
1578	ŽELJNE
1579	RAJHENAV
1580	ONEK
1581	LIVOLD
1582	KOČE
1583	GOTENICA
1584	DRAGA
1585	TRAVA
1586	ŽURGE

KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME
1587	OSILNICA
1588	BOSLJIVA LOKA
1589	BOROVEC
1590	KOČEVSKA REKA
1591	NOVI LAZI
1592	ŠTALCERJI
1593	ČRNI POTOK
1594	MOZELJ
1595	KUMROVA VAS
1596	BREZJE
1597	KOPRIVNIK
1598	HRIB
1599	NEMŠKA LOKA
1600	KNEŽJA LIPA
1601	ČEPLJE
1602	PREDGRAD
1603	DOL
1604	SPODNJI LOG
1605	RAJNDOL
1606	ŠKRILJ
1607	SUHOR
1608	BRIGA
1609	BANJA LOKA
1610	VRH
1611	FARA
1612	PIRČE
1613	KUŽELJ
1614	SLEMENA
1615	PODPOLJANE
1616	VELIKE POLJANE
1617	SUŠJE
1618	VINICE
1619	SODRAŽICA
1620	ŽIMARICE
1621	GORA
1622	ZAMOSTEC
1623	JURJEVICA
1624	GORENJA VAS
1625	RIBNICA
1626	GORIČA VAS
1627	PRIGORICA
1628	DANE
1629	DOLENJA VAS
1630	RAKITNICA
1631	GRČARICE
1632	OTOK I
1633	GORENJE JEZERO
1634	DANE

KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME
1635	PODCERKEV
1636	LOŽ
1637	STARI TRG PRI LOŽU
1638	KNEŽJA NJIVA
1639	VRHNIKA
1640	RETJE
1641	HRIB
1642	TRAVNIK
1643	POLJANE
1644	IGA VAS
1645	VIŠEVEK
1646	PUDOB
1647	NADLESK
1648	KOZARIŠČE
1649	VRH
1650	BABNA POLICA
1651	BABNO POLJE
1652	RAKITNA
1653	OSREDEK
1654	ŽILCE
1655	KRANJČE
1656	OTAVE
1657	KOŽLJEK
1658	BEZULJAK
1659	RAKEK
1660	UNEC
1661	BEGUNJE PRI CERKNICI
1662	SELŠČEK
1663	CAJNARJE
1664	ŠTRUKLJEVA VAS
1665	JERŠIČE
1666	RAVNE PRI ŽILCAH
1667	HITENO
1668	ZALES
1669	KREMENCA
1670	ULAKA
1671	GRADIŠKO
1672	RAVNIK
1673	VELIKE BLOKE
1674	RADLEK
1675	GRAHOVO
1676	CERKNICA
1677	DOLENJA VAS
1678	OTOK II
1679	LIPSENJ
1680	ŽEROVNICA
1681	BLOČICE
1682	STUDENO

KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME
1683	NOVA VAS
1684	VOLČJE
1685	KRAJIČ
1686	STRMCA
1687	VELIKI VRH
1688	RUNARSKO
1689	BENETE
1690	STUDENEC
1691	HUDI VRH
1692	METULJE
1693	TOPOL
1694	RAVNE PRI TOPOLU
1697	LANIŠČE
1698	PIJAVA GORICA
1699	DOBRAVICA
1700	IG
1702	TOMIŠELJ
1703	JEZERO
1704	KAMNIK
1705	PRESERJE
1706	VRBLJENE
1707	IŠKA VAS
1708	GOLO
1709	ŽELIMLJE
1710	GRADIŠČE
1711	TURJAK
1712	ZAPOTOK
1713	KRVAVA PEČ
1714	SELO PRI ROBU
1715	OSOLNIK
1716	ULAKA
1717	VELIKE LAŠČE
1718	DVORSKA VAS
1719	LUŽARJI
1781	POLICA
1782	STARA VAS
1783	GROSUPLJE - NASELJE
1784	STRANSKA VAS
1785	SELA
1786	ŠMARJE
1787	MALI VRH
1788	VINO
1789	PONOVA VAS
1790	SLIVNICA
1791	ŽALNA
1792	LUČE
1793	ILOVA GORA
1794	RAČNA

KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME
1795	VELIKE LIPLJENE
1796	CESTA
1797	ZDENSKA VAS
1798	ZAGORICA
1799	VIDEM DOBREPOLJE
1800	PODGORA
1801	KOMPOLJE
1804	ČEŠNJICE
1805	BUKOVICA
1807	TEMENICA
1808	MALE DOLE
1809	ŠENTVID
1810	STIČNA
1811	DOBRAVA
1812	DEDNI DOL
1813	VIŠNJA GORA
1814	KRIŠKA VAS
1815	DRAGA
1816	HUDO
1817	RADOHOVA VAS
1818	PODBORŠT
1819	VELIKE PECE
1820	GORENJA VAS
1821	VRHE
1822	MULJAVA
1823	DOB
1824	VALIČNA VAS
1825	ZAGRADEC
1826	SUŠICA
1827	KRKA
1828	PODBUKOVJE
1829	VELIKO GLOBOKO
1830	AMBRUS
1831	VIŠNJE
2000	ZAPLANA
2002	VRHNIKA
2003	VERD
2004	BOROVNICA
2005	BREG
2006	ZABOČEVO
2009	PETKOVEC
2010	ŽIBRŠE
2011	MEDVEDJE BRDO
2012	NOVI SVET
2013	HOTEDRŠICA
2014	RAVNIK
2015	GORENJI LOGATEC
2016	BLEKOVA VAS

KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME
2017	DOLENJI LOGATEC
2018	LAZE
2019	GRČAREVEC
2238	PODMELEC
2239	KNEŽA
2244	GRAHOVO
2245	PONIKVE
2246	MOST NA SOČI
2249	VOLČE
2252	ČIGINJ
2253	RUTE
2254	SELA
2255	LOM
2256	IDRIJA PRI BAČI
2257	SLAP
2258	PEČINE
2259	ŠENTVIŠKA GORA
2260	PRAPETNO BRDO
2261	GORENJA TREBUŠA
2262	KAL NAD KANALOM
2263	AVČE
2264	DOBLAR
2265	ROČINJ
2266	AJBA
2267	BODREŽ
2268	VRH KANALSKI
2269	KANAL
2270	MORSKO
2271	GORENJA VAS
2272	IDRIJA NAD KANALOM
2273	UKANJE
2274	ANHOVO
2275	PLAVE
2276	DESKLE
2277	MIRNIK
2278	KOŽBANA
2279	KRASNO
2280	VRHOVLJE
2281	ŠMARTNO
2282	VEDRIJAN
2283	VIŠNJEVIK
2284	NEBLO
2285	BILJANA
2286	MEDANA
2287	VIPOLŽE
2288	KOZANA
2289	CEROVO
2290	KOJSKO

KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME
2291	PODSABOTIN
2292	ŠMAVER
2293	GRGAR
2294	BATE
2295	BANJŠICE
2296	LOKOVEC
2297	ČEPOVAN
2298	LAZNA
2299	LOKVE
2300	TRNOVO
2301	RAVNICA
2302	KROMBERK
2303	SOLKAN
2304	NOVA GORICA
2306	ROŽNA DOLINA
2307	STARA GORA
2308	LOKE
2309	ŠMIHEL
2310	OZELJAN
2311	VITOVLJE
2312	OSEK
2313	ŠEMPAS
2314	VOGRSKO
2315	ŠEMPETER
2316	VRTOJBA
2318	BILJE
2319	BUKOVICA
2320	PRVAČINA
2321	GRADIŠČE
2322	RENČE
2323	VRTOČE
2324	OREHOVLJE
2325	MIREN
2326	RUPA
2327	GABRJE OB VIPAVI
2328	OPATJE SELO
2329	NOVA VAS
2330	SELA NA KRASU
2331	VOJŠČICA
2332	KOSTANJEVICA NA KRASU
2333	TEMNICA
2334	LIPA
2335	DORNBERK
2336	BRANIK
2337	BUKOVO
2347	POLICE
2348	REKA - RAVNE
2349	ŠEBRELJE

KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME
2350	OTALEŽ
2351	IDRIJSKE KRNICE
2352	SPODNJA KANOMLJA
2353	SREDNJA KANOMLJA
2354	GORENJA KANOMLJA
2355	VOJSKO
2356	ČEKOVNIK
2357	IDRIJA - MESTO
2358	SPODNJA IDRIJA
2362	JELIČNI VRH
2363	IDRIJSKI LOG
2364	GODOVIČ
2365	ČRNI VRH
2366	ZADLOG
2367	KANJI DOL
2368	LOME
2369	JAVORNIK
2370	DOL-OTLICA
2371	KOVK
2372	KRIŽNA GORA
2373	COL
2374	VODICE
2375	PODKRAJ
2376	VIŠNJE
2377	SANABOR
2378	VRHPOLJE
2379	BUDANJE
2380	ŠTURJE
2381	LOKAVEC
2382	STOMAŽ
2383	VRTOVIN
2384	ČRNIČE
2385	GOJAČE
2386	BATUJE
2387	SELO
2388	KAMNJE
2389	SKRILJE
2390	DOBRAVLJE
2391	VIPAVSKI KRIŽ
2392	AJDOVŠČINA
2393	USTJE
2394	VELIKE ŽABLJE
2395	BRJE
2396	ŠMARJE
2397	GABERJE
2398	ERZELJ
2399	PLANINA
2400	SLAP

KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME
2401	VIPAVA
2402	LOŽE
2403	GOČE
2404	PODRAGA
2405	PODNANOS
2406	NANOS
2407	LOZICE
2408	BRESTOVICA
2409	IVANJI GRAD
2410	SVETO
2411	ŠKRBINA
2412	KOMEN
2413	MALI DOL
2414	TOMAČEVICA
2415	KOBJEGLAVA
2416	ŠTANJEL
2417	HRUŠEVICA
2418	KOBDILJ
2419	KOBOLI
2420	ŠTJAK
2421	AVBER
2422	KOPRIVA
2423	GABROVICA
2424	VOLČJI GRAD
2425	GORJANSKO
2426	BRJE
2427	VELIKI DOL
2428	SALEŽ
2429	PLISKOVICA
2430	KRAJNA VAS
2431	SKOPO
2432	DUTOVLJE
2433	VELIKI REPEN
2434	VOGLJE
2435	KRIŽ
2436	TOMAJ
2437	UTOVLJE
2438	KAZLJE
2439	GRIŽE
2440	VELIKO POLJE
2441	DOLENJA VAS
2442	ŠTORJE
2443	SENADOLE
2444	GABRČE
2445	POTOČE
2446	LAŽE
2447	SENOŽEČE
2448	GORNJE VREME

KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME
2449	VREMSKI BRITOF
2450	FAMLJE
2451	DOLNJE LEŽEČE
2452	DIVAČA
2453	POVIR
2454	MERČE
2455	SEŽANA
2456	TREBČE
2457	GROPADA
2458	BAZOVICA
2459	LOKEV
2460	NAKLO
2461	DANE
2462	PODGRAD
2463	ŠKOFLJE
2464	BARKA
2465	VAREJE
2466	MISLIČE
2467	VATOVLJE
2468	KOZJANE
2469	DOLENJA PLANINA
2470	GORENJA PLANINA
2471	KAČJA VAS
2472	STRMICA
2473	STUDENO
2474	BUKOVJE
2475	ŠMIHEL POD NANOSOM
2476	LANDOL
2477	ZAGON
2478	HRAŠČE
2479	STUDENEC
2480	HRENOVICE
2481	VELIKA BRDA
2482	STRANE
2483	RAZDRTO
2484	HRUŠEVJE
2485	RAKULIK
2486	OREHEK
2487	RAKITNIK
2488	ZALOG
2489	STARA VAS
2490	POSTOJNA
2491	MATENJA VAS
2492	SLAVINA
2493	VOLČE
2494	KOŠANA
2495	SUHORJE
2496	STARA SUŠICA

KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME
2497	NADANJE SELO
2498	NARIN
2499	KAL
2500	SELCE
2501	PETELINJE
2502	RADOHOVA VAS
2503	PARJE
2504	ZAGORJE
2505	JURIŠČE
2506	PALČJE
2507	TRNJE
2508	SNEŽNIK
2509	BAČ
2510	KORITNICE
2511	KNEŽAK
2512	ŠEMBIJE
2513	PODSTENJE
2514	MEREČE
2515	RATEČEVO BRDO
2516	KILOVČE
2517	PREM
2518	JANEŽEVO BRDO
2519	OSTROŽNO BRDO
2520	PRELOŽE
2521	ČELJE
2522	SMRJE
2523	TOPOLC
2524	TRNOVO
2525	ILIRSKA BISTRICA
2526	VRBOVO
2527	JASEN
2528	KOSEZE
2529	ZAREČICA
2530	DOBROPOLJE
2531	ZAREČJE
2532	BRCE
2533	ZAJELŠJE
2534	TOMINJE
2535	HARIJE
2536	SABONJE
2537	PAVLICA
2538	STUDENA GORA
2539	VELIKA BUKOVICA
2540	MALA BUKOVICA
2541	DOLNJI ZEMON
2542	GORNJI ZEMON
2543	JABLANICA
2544	TRPČANE

KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME
2545	PODGRAJE
2546	ZABIČE
2547	SUŠAK
2548	NOVOKRAČINE
2549	JELŠANE
2550	DOLENJE
2551	VELIKO BRDO
2552	STAROD
2553	GROČANA
2554	RODIK
2555	DRAGA
2557	OCIZLA
2558	PREŠNICA
2559	MATERIJA
2560	HRPELJE
2561	BREZOVICA
2562	ARTVIŽE
2563	TATRE
2564	RJAVČE
2565	PREGARJE
2566	GABERK
2567	HUJE
2568	MALE LOČE
2569	JAVORJE
2570	RITOMEČE
2571	KOVČICE
2572	HOTIČNA
2573	SLIVJE
2574	MARKOVŠČINA
2575	GRADIŠČE
2576	OBROV
2577	HRUŠICA
2578	PODBEŽE
2579	PODGRAD
2580	RAČICE
2581	POLJANE
2582	GOLAC
2583	PODGORJE
2584	ZAZID
2585	RAKITOVEC
2589	PLAVJE
2590	HRIBI
2592	JERNEJ
2593	OLTRA
2594	ANKARAN
2595	ŠKOFIJE
2596	TINJAN
2597	OSP

KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME
2598	SOCERB
2599	ČRNOTIČE
2600	ČRNI KAL
2601	GABROVICA
2602	ROŽAR
2603	DEKANI
2604	BERTOKI
2605	KOPER
2606	SEMEDELA
2607	GAŽON
2608	ŠMARJE
2609	POMJAN
2610	VANGANEL
2611	MAREZIGE
2612	SVETI ANTON
2613	TRUŠKE
2614	KUBED
2615	LOKA
2616	PODPEČ
2617	HRASTOVLJE
2618	MOVRAŽ
2619	SOČERGA
2620	PREGARA
2621	GRADIN
2622	TOPOLOVEC
2623	BORŠT
2624	KOŠTABONA
2625	KRKAVČE
2626	IZOLA
2628	MALIJA
2629	DVORI NAD IZOLO
2631	PORTOROŽ
2632	SEČOVLJE
2633	RAVEN
2634	NOVA VAS
2642	GROSUPLJE
2663	MRAVLJEVI
2664	SPODNJA BRANICA
2675	VRANOVIČI
2676	CERKVIŠČE
2684	DRENIK
2693	LOG
2696	VOJŠČICA
2697	KANALSKI LOM
2698	BUKOVSKI VRH
2699	UTRE
2700	RAKOV ŠKOCJAN
2701	DOLANCI

KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME
2702	KODRETI
2703	HRUŠICA
2704	JURJEVA DOLINA
2705	LESKOVA DOLINA
2709	JAVORJE
2710	GLAŽUTA
2715	CETORE

Priporočila in usmeritve za izvajanje podukrepa:

1. Čiščenje površin

Čiščenje zaraščenih površin in vzdrževanje ekstenzivnih kraških pašnikov je odvisno od višine zarasti, sposobnosti odganjanja rastlin iz panjev ter užitnosti oziroma hranilne vrednosti dreves in grmov:

- Grmovne vrste nižje rasti (do 2 m), ki so sposobne intenzivnega odganjanja iz podzemnih delov: potrebno je večletno odstranjevanje nadzemnih delov ročno, s pomočjo strojev (mulčenje) ali z živalmi (koze s pašo, ostale živali z gaženjem). Pri mulčenju je potrebno biti pozoren na izključno pozitivne učinke te dejavnosti, kar pa ni enako pri vseh rastlinskih vrstah. Opravljanje odstranjevanja nadzemnih delov se odsvetuje spomladi, ko gnezdijo ptice, in v času semenitve zelnatih rastlin.
- Srednje visoke grmovnate in drevesne vrste, ki odganjajo iz panja in so užitne za domače živali: te vrste ob izsekavanju odženejo hranljive poganjke, ki so dodatna krma za živali v poletni suši. Hrast tvori plodove, ki so lahko dodatna hrana jeseni. Drevesa iz te skupine so najbolj optimalna za drevesno-pašno rabo, ki je na Krasu priporočena kot učinkovit način za zmanjševanje moči vetra in erozije tal. Odstranjevanje teh vrst je pri manjši debelini lahko opravljeno z mulčenjem, pri večji debelini pa z motorno žago. Površina pod drevjem listopadnih vrst je običajno ustrezno prekrita s travno rušo, zato dodatno zatravljanje ni potrebno.
- Drevesne in grmovne vrste, ki ne odganjajo iz panjev: enkratno izsekavanje je dovolj, da se površino razredči na primerno gostoto. Pri večji gostoti te vrste ne omogočajo dovolj svetlobe za razvoj goste ruše v podrasti, odpadle iglice pa zavirajo kalitev in rast zelenih rastlin. V primeru slabše pokritosti z zelinjem, je po izsekavanju potrebno zagotoviti dodatno zatravljanje in ozelenitev (trosenje senenega drobirja, preprečevanje prevelike obremenitve na daljše obdobje).

2. Način čiščenja površin

Za čiščenje površin se lahko uporabi stroje, živali ali kombinacijo obojega:

- Strojni način (redčenje in obžagovanje dreves, mulčenje), kadar je površina tako gosto poraščena z drevesi, da je potrebno podiranje večjega števila dreves: podre naj se toliko dreves, da se lahko vzpostavi dejanska raba »1800 - kmetijsko zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem«. Drevesom se obžaga veje do višine 2 m, kar omogoča dobre pogoje za uspevanje travne ruše pod njimi, več svetlobe, padavin, zmanjšanje vetrne erozije in zaščito za živali pred neugodnimi zunanjimi razmerami.
- Z živalmi se lahko ohranja pašne površine, kjer se pojavljajo zgolj listnate vrste nizkih ali visokih grmov in dreves: na takšnih površinah je primerna paša za krave, telice, konje in drobnico. Potrebna je nadzorovana paša s pregrajevanjem (začasna ali stalna elektro ograja) in ustrezen čas zasedbe ograde z živalmi.
- Kombinacija uporabe živali in strojev, kjer živali ne morejo dovolj učinkovito popasti rastlinja (preprečiti širjenje s semeni in vegetativno): mulčenje je potrebno, kjer poteka paša ene vrste živali, goveda ali konj. Te vrste živali s pašo in z gaženjem ne zaustavijo širjenja vseh rastlin, zato je na takih površinah primerna paša koz in oslov, ki zaustavi prekomerno širjenje neželenih rastlin in postopno zmanjša njihov delež. Prav tako je potrebno sprotno spremljanje negativnih učinkov mulčenja izbranih rastlinskih vrst, kot so prekomerno razmnoževanje in ne zmanjševanje.

Skupina III.: Varovanje zavarovanih območij

Podukrep 214-III/1 Reja domačih živali v osrednjem območju pojavljanja velikih zveri

Zahteve pri izvajanju podukrepa so:

- upravičenci lahko uveljavljajo plačilo samo za pašne površine, ki jih živali v pašni sezoni popasejo;
- KMG oziroma posamezne površine KMG-ja se morajo nahajati na osrednjem območju pojavljanja velikih zveri iz uradne evidence osrednjih območij pojavljanja velikih zveri, ki jo v digitalni grafični obliki vodi Zavod za gozdove Slovenije, in je določena v Seznamu katastrskih občin osrednjega območja pojavljanja velikih zveri (Uradni list RS, št. 65/03);
- izvajati je potrebno pašo živine (travnate površine morajo biti popasene);

- obtežba z živino na KMG-ju mora biti 0,5-1,9 GVŽ-ja/ha;
- drobnica na paši mora biti stalno varovana (obvezna prisotnost pastirja);
- kjer je le mogoče, je potrebno uporabljati premične varovalne ograje in mreže.

Podukrep 214-III/2 Ohranjanje posebnih traviščnih habitatov

Zahteve pri izvajanju podukrepa so:

- KMG oziroma posamezne površine KMG-ja se morajo nahajati na ekološko pomembnih območjih iz uradne evidence ekološko pomembnih območjih;
- raba ruše, vključno s pašo in košnjo, ni dovoljena pred cvetenjem trav in speljavo mladičev ogroženih vrst ptic (pred 15. julijem);
- paša ali košnja in spravilo se opravita po cvetenju trav in speljavi mladičev ogroženih vrst ptic (po 15. juliju);
- osnovna obtežba z živino na KMG-ju mora biti 0,2-1,9 GVŽ-ja/ha;
- obstoječe robne pasove dreves in živih mej je potrebno obrezovati in redčiti vsako drugo leto;
- uporaba mineralnih gnojil in fitofarmacevtskih sredstev ni dovoljena.

Plačila za podukrep lahko uveljavljajo upravičenci, katerih površine so na naslednjih ekološko pomembnih območjih iz uradne evidence ekološko pomembnih območij, ki jo v digitalni grafični obliki vodi ministrstvo, pristojno za okolje:

ŠIFRA	IME OBMOČJA	VKLJUČENOST
57100	AJŠEVICA	CEL EPO
53500	BANJŠICE	CEL EPO
17900	BLAGOVNA-RIBNIKI	CEL EPO
19500	BOLETINA	CEL EPO
78300	DEBELI RTIČ	CEL EPO
45100	DEVINA	CEL EPO
66300	DOBLIČICA	CEL EPO
44700	DOLGA BRDA - STROJNA	CEL EPO
41500	DRAVA - SPODNJA	CEL EPO
44100	DRAVINJSKA DOLINA	CEL EPO, RAZEN CONE MET
42500	DRAVSKO POLJE	CEL EPO
44400	FRAM	CEL EPO
59500	GORSKA GRAPA	CEL EPO
63500	JOVSI	CEL EPO
58700	KOBARIŠKO BLATO	CEL EPO
17800	KOŠNICA PRI CELJU	CEL EPO
12200	KOZJANSKO – SOTLA	CEL EPO
45200	LIČENCA	CEL EPO, RAZEN CONE MET
35100	LOŠKO POLJE	CEL EPO
31400	LJUBLJANSKO BARJE	CEL EPO, RAZEN CONE MET
45300	MEDVEDCE	CEL EPO
65500	MIRNA	CEL EPO
36500	MIŠJA DOLINA Z VELIKIMI LOGI	CEL EPO
57700	MLAKE PRI VIPAVI	CEL EPO
42100	MURA - RADMOŽANCI	CEL EPO, RAZEN CONE MET
54500	NANOŠČICA - POREČJE	CEL EPO
31300	NOTRANJSKI TRIKOTNIK	CEL EPO
28900	PODHOM	CEL EPO
37500	POTISKAVEC	CEL EPO
45400	RAČKI RIBNIKI - POŽEG	CEL EPO
63600	RADULJA	CEL EPO
46100	RAZVANJE	CEL EPO

ŠIFRA	IME OBMOČJA	VKLJUČENOST
53600	REKA (VELIKA VODA)	CEL EPO
34500	RIBNIŠKA DOLINA	CEL EPO
25300	SAVA BOHINJKA IN SAVA DOLINKA - ŠIRŠE OBMOČJE SOTOČJA	CEL EPO
33500	SAVA OD MAVČIČ DO SAVE	CEL EPO
63700	SAVA OD RADEČ DO DRŽAVNE MEJE	CEL EPO
42600	SLOVENSKE GORICE - OSREDNJI DEL	CEL EPO
37700	SRAČJA DOLINA	CEL EPO
46700	STREJACI	CEL EPO
78400	STRUNJANSKE SOLINE S STJUŽO	CEL EPO
44200	ŠČAVNIŠKA DOLINA	CEL EPO
63400	ŠENTJERNEJSKO POLJE	CEL EPO
34400	ŠMARNNA GORA - SKARUČENSKA RAVAN	CEL EPO
18700	ŠMIHEL NAD LAŠKIM	CEL EPO
62300	TEMENICA	CEL EPO
26300	TUNJŠČICA	CEL EPO
42400	HALOZE - VINORODNE	CEL EPO, RAZEN CONE MET
17500	VRBJE PRI ŽALCU	CEL EPO
38600	ZELENA DOLINA	CEL EPO
27700	ZELENCI IN LEDINE POD RATEČAMI	CEL EPO
38200	ŽEJNA DOLINA	CEL EPO
17600	ŽOVNEŠKO JEZERO	CEL EPO

Podukrep 214-III/3 Ohranjanje travniških habitatov metuljev

Zahteve pri izvajanju podukrepa so:

- KMG oziroma posamezne površine KMG-ja se morajo nahajati na ekološko pomembnih območjih iz uradne evidence ekološko pomembnih območjih;
- med 1. julijem in 20. avgustom, v času razvoja metuljev na travniških hranilnih rastlinah, košnja in paša nista dovoljeni;
- paša ali košnja in spravilo se lahko izvajata pred 1. julijem in po 20. avgustu;
- obstoječe robne pasove dreves in živih mej je potrebno obrezovati in redčiti vsako drugo leto;
- osnovna obtežba z živino na KMG-ju mora biti 0,2-1,9 GVŽ-ja/ha;
- uporaba mineralnih gnojil in fitofarmacevtskih sredstev ni dovoljena.

Plačila za podukrep lahko uveljavljajo upravičenci, katerih površine so na naslednjih ekološko pomembnih območjih iz uradne evidence ekološko pomembnih območij, ki jo v digitalni grafični obliki vodi ministrstvo, pristojno za okolje:

ŠIFRA	IME OBMOČJA	VKLJUČENOST
34800	BLOŠČICA	CEL EPO
25600	BRDO - GRAD PRI KRANJU	SAMO CONA MET
34900	BRIŠE	CEL EPO
35600	BUTAJNOVA	CEL EPO
39400	ČRNA DOLINA PRI GROSUPLJU	CEL EPO
18900	DOBJE (CEROVEC)	CEL EPO
71500	DRAGONJA - POREČJE	CEL EPO
44100	DRAVINJSKA DOLINA	SAMO CONA MET
41300	GORIČKO	CEL EPO
42400	HALOZE - VINORODNE	SAMO CONA MET
41400	KOBANSKO	CEL EPO
64800	LAHINJA	CEL EPO
45200	LIČENCA	SAMO CONA MET

ŠIFRA	IME OBMOČJA	VKLJUČENOST
31400	LJUBLJANSKO BARJE	SAMO CONA MET
42100	MURA - RADMOŽANCI	SAMO CONA MET
48100	PAVLOVSKI POTOK (LIBANJA)	SAMO CONA MET
13600	POSAVSKO HRIBOVJE - SEVERNO OSTENJE - MRZLICA	SAMO CONA MET
35400	RADENSKO POLJE - BIČJE	CEL EPO
34300	RAŠICA, DOBENO, GOBAVICA	SAMO CONA MET
51200	SNEŽNIK - PIVKA	SAMO CONA MET
11500	VELENJSKO KONJIŠKO HRIBOVJE	SAMO CONA MET
17700	VOLČEKE	CEL EPO

Podukrep 214-III/4 Ohranjanje steljnikov

Zahteve pri izvajanju podukrepa so:

- KMG oziroma posamezne površine KMG-ja se morajo nahajati na ekološko pomembnih območjih iz uradne evidence ekološko pomembnih območjih;
- paša in košnja nista dovoljeni do 25. avgusta;
- obvezna sta paša ali košnja in spravilo po 25. avgustu;
- obtežba z živino na KMG-ju mora biti 0,2-1,9 GVŽ-ja/ha;
- obstoječe robne pasove dreves in živih mej je potrebno obrezovati in redčiti vsako drugo leto;
- uporaba mineralnih gnojil in fitofarmacevtskih sredstev ni dovoljena.

Plačila za podukrep lahko uveljavljajo upravičenci, katerih površine so na naslednjih ekološko pomembnih območjih iz uradne evidence ekološko pomembnih območij, ki jo v digitalni grafični obliki vodi ministrstvo, pristojno za okolje:

ŠIFRA	IME OBMOČJA	VKLJUČENOST
41300	GORIČKO	CEL EPO
31400	LJUBLJANSKO BARJE	SAMO CONA STE
54500	NANOŠČICA - POREČJE	SAMO CONA STE
53600	REKA (VELIKA VODA)	SAMO CONA STE
39500	SKOBČEV MLIN	CEL EPO

Podukrep 214-III/5 Ohranjanje habitatov ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov na območjih Natura 2000

Zahteve pri izvajanju podukrepa so:

- KMG oziroma posamezne površine KMG-ja se morajo nahajati na osrednjih območjih pojavljanja ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov na Naturi 2000 iz uradne evidence osrednjih območjih pojavljanja ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov na Naturi 2000;
- opraviti je potrebno najmanj enkratno košnjo in spravilo letno;
- prva košnja je možna šele po 1. avgustu;
- pašna raba ni možna;
- za GERK, katerega površina presega velikost 1 ha, je obvezno izvajanje tipa košnje iz sredine travnika navzven;
- osnovna obtežba na KMG-ju mora biti 0-1,9 GVŽ-ja/ha;
- uporaba mineralnih gnojil in fitofarmacevtskih sredstev ni dovoljena.

Plačila za podukrep lahko uveljavljajo upravičenci, katerih površine so na naslednjih osrednjih območjih pojavljanja ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov na Naturi 2000 iz uradne evidence osrednjih območjih pojavljanja ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov na Naturi 2000, ki jo v digitalni grafični obliki vodi ministrstvo, pristojno za okolje:

OBMOČJE		KATASTRSKA OBČINA		
ŠIFRA	IME	ŠIFRA	IME	VKLJUČENOST
VTR01	LJUBLJANSKO BARJE	2003	VERD	DEL
		1997	BLATNA BREZOVICA	DEL
		2004	BOROVNICA	DEL
		2005	BREG	DEL
		1996	LOG	DEL
		1724	BREZOVICA	DEL
		1704	KAMNIK	DEL
		1703	JEZERO	DEL
		1702	TOMIŠELJ	DEL
		1722	TRNOVSKO PREDMESTJE	DEL
		1695	KARLOVŠKO PREDMESTJE	DEL
		1701	IŠKA LOKA	DEL
		1700	IG	DEL
		1696	RUDNIK	DEL
		1697	LANIŠČE	DEL
		1709	ŽELIMLJE	DEL
VTR02	CERKNIŠKO JEZERO	1677	DOLENJA VAS	DEL
		1632	OTOK 1	DEL
		1678	OTOK 2	DEL
		1633	GORENJE JEZERO	DEL
VTR03	REKA - DOLINA	2530	DOBROPOLJE	DEL
		2524	TRNOVO	DEL
		2529	ZAREČICA	DEL
		2525	ILIRSKA BISTRICA	DEL
		2528	KOSEZE	DEL
		2539	VELIKA BUKOVICA	DEL
		2527	JASEN	DEL
		2541	DOLNJI ZEMON	DEL
		2526	VRBOVO	DEL
		2543	JABLANICA	DEL
		2542	GORNJI ZEMON	DEL
VTR04	SNEŽNIK - PIVKA	2488	ZALOG	DEL
		2489	STARA VAS	DEL
		2487	RAKITNIK	DEL
		2492	SLAVINA	DEL
		2500	SELCE	DEL
		2501	PETELINJE	DEL
		2507	TRNJE	DEL
		2502	RADOHOVA VAS	DEL
		2506	PALČJE	DEL
		2503	PARJE	DEL
		2504	ZAGORJE	DEL
VTR05	NANOŠČICA - POREČJE	2475	ŠMIHEL POD NANOSOM	DEL
		2481	VELIKA BRDA	DEL
		2484	HRUŠEVJE	DEL
		2480	HRENOVICE	DEL
		2476	LANDOL	DEL
		2478	HRAŠČE	DEL
		2477	ZAGON	DEL
VTR06	PLANINSKO POLJE	2469	DOLENJA PLANINA	DEL
		2470	GORENJA PLANINA	DEL
VTR07	KOZJANSKO - DOBRAVA - JOVSI	1288	JERESLAVEC	DEL
		1293	VELIKI OBREŽ	DEL

Priporočila:

- uporaba strižne kosilnice pri zmanjšani hitrosti;
- košnja na višini vsaj 10 cm nad tlemi;
- puščanje 3 do 5 m širokih nepokošenih pasov (primerno za GERK s površino, večjo od 5 ha);
- enakomerno puščanje in vzdrževanje posameznih grmišč in dreves sredi GERK-a širine 5 do 15 m (skupna površina elementov ne sme znašati več kot 3 odstotke celotnega GERK-a).

Podukrep 214-III/6 Pokritost tal na vodovarstvenem območju

Zahteve pri izvajanju podukrepa so:

- KMG oziroma posamezne površine KMG-ja se morajo nahajati na najožjih vodovarstvenih območjih iz uradne evidence najožjih vodovarstvenih območij, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za okolje;
- v podukrepe KOP-a mora biti vključen celoten KMG, če leži na najožjem vodovarstvenem območju oziroma vsa tista kmetijska zemljišča, ki se nahajajo na najožjem vodovarstvenem območju;
- uporablja se lahko le na KMG-ju pridelana organska masa (odpadki);
- uporabljajo se lahko samo gnojila, ki so dovoljena v ekološki pridelavi, v skladu s Prilogo I Uredbe 889/2008/ES;
- uporabljajo se lahko samo fitofarmacevtska sredstva in drugi pripravki za varstvo rastlin, ki so dovoljeni v ekološki pridelavi, v skladu s Prilogo II Uredbe 889/2008/ES;
- v petletno kolobarjenje morajo biti vključene najmanj tri poljščine;
- strniščni posevki se upoštevajo kot ena od treh različnih poljščin, ki morajo biti vključene v petletni kolobar;
- kolobar mora biti zasnovan že ob vstopu v podukrep;
- v primeru višje sile ali spremembe tržnih razmer, morebitna zamenjava poljščin v kolobarju ne sme poslabšati kolobarja in negativno vplivati na okolje oziroma zmanjšati učinkovitosti izvajanja podukrepa;
- obvezen je celoletni zeleni pokrov;
- za celoletni zeleni pokrov so primerni posevki trav, detelj, lucerne, travno deteljnih mešanic, deteljno travnih mešanic, ozimnih žit, krmnih koševin in drugih prezimnih poljščin;
- obdelava površin mora biti primerna posevkom, stanju tal in času;
- na travinju sta obvezna vsaj dvakratna košnja in spravilo letno;
- enkratni odmerek dušika ne sme preseči 30 kg/ha;
- gostota dreves mora znašati 50-200 dreves/ha pri travniških visokodebelnih sadovnjakih, v nasadih pri oljčnikih najmanj 150 dreves/ha, pri orehu in kostanju najmanj 100 dreves/ha ter pri ostalih sadnih vrstah najmanj 200 dreves/ha;
- travniški sadovnjak mora biti obvezno vpisan v RKG.

Plačila za podukrep lahko uveljavljajo upravičenci, katerih površine so na naslednjih najožjih vodovarstvenih območjih iz uradne evidence najožjih vodovarstvenih območij, ki jo v digitalni grafični obliki vodi ministrstvo, pristojno za okolje:

OBČINA		KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME	ŠIFRA	IME
1	AJDOVŠČINA	2379	BUDANJE
		2380	ŠTURJE
		2381	LOKAVEC
2	BELTINCI	129	GANČANI
150	BLOKE	1686	STRMCA
4	BOHINJ	2198	STUDOR
		2199	SAVICA
		2200	BOHINJSKA BISTRICA
6	BOVEC	2211	ČEZSOČA
151	BRASLOVČE	983	MALE BRASLOVČE
		984	LETUŠ

OBČINA		KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME	ŠIFRA	IME
9	BREŽICE	1282	BREZINA
11	CELJE	1076	MEDLOG
		1080	TREMERJE
12	CERKLJE NA GORENJSKEM	2078	KOKRA
		2079	ŠENTURŠKA GORA
		2080	ŠTEFANJA GORA
		2110	GRAD
13	CERKNICA	1656	OTAVE
		1662	SELŠČEK
		1666	RAVNE PRI ŽILCAH
		2700	RAKOV ŠKOCJAN
14	CERKNO	2337	BUKOVO
		2338	JESENICA
		2339	GORJE
		2340	LABINJE
		2341	DOLENJI NOVAKI
		2342	GORENJI NOVAKI
		2343	PLANINA
		2344	CERKNO
		2345	ZAKRIŽ
		2346	OREHEK
		2347	POLICE
		2348	REKA - RAVNE
		2349	ŠEBRELJE
		2350	OTALEŽ
153	CERKVENJAK	540	COGETINCI
		543	ŽUPETINCI
15	ČRENŠOVCI	138	TRNJE V PREKMURJU
		139	ŽIŽKI
		140	ČRENŠOVCI
		141	GORNJA BISTRICA
		143	DOLNJA BISTRICA
16	ČRNA NA KOROŠKEM	906	ČRNA
		907	LUDRANSKI VRH
		908	JAVORJE
17	ČRNOMELJ	1540	DOBLIČE
19	DIVAČA	2441	DOLENJA VAS
		2445	POTOČE
		2448	GORNJE VREME
		2462	PODGRAD
		2465	VAREJE
		2466	MISLIČE
20	DOBREPOLJE	1796	CESTA
		1800	PODGORA
		1801	KOMPOLJE
156	DOBROVNIK	146	DOBROVNIK
		147	STREHOVCI
22	DOL PRI LJUBLJANI	1761	DOL PRI LJUBLJANI
		1762	PODGORA
		1764	KRIŽEVSKA VAS
		1765	VINJE
		1766	PETELINJE

OBČINA		KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME	ŠIFRA	IME
		1767	DOLSKO
		1768	SENOŽETI
		1769	LAZE
157	DOLENJSKE TOPLICE	1496	PODTURN
23	DOMŽALE	1935	ROVA
		1937	HOMEC
		1959	DOMŽALE
		1962	DEPALA VAS
		1965	BRDO
25	DRAVOGRAD	827	ČRNEŠKA GORA
		828	ČRNEČE
		832	GORIŠKI VRH
		833	OJSTRICA
27	GORENJA VAS - POLJANE	2037	PODVRH
		2038	DOLENČICE
		2039	GORENJA RAVAN
		2040	PODOBENO
		2046	KOVSKI VRH
		2047	DOBJE
		2049	HOTAVLJE
		2050	LESKOVICA
		2052	LANIŠE
		2056	TREBIJA
		2059	LUČINE
207	GORJE	2185	SPODNJE GORJE
		2186	VIŠELNICA I
		2187	ZGORNJE GORJE
30	GORNJI GRAD	943	ŠMIKLAVŽ
158	GRAD	37	DOLNJI SLAVEČI
		38	GRAD
32	GROSUPLJE	1780	BLEČJI VRH
		1781	POLICA
		1782	STARA VAS
		1787	MALI VRH
		1791	ŽALNA
		1795	VELIKE LIPLJENE
		2642	GROSUPLJE
161	HODOŠ	1	HODOŠ
34	HRASTNIK	1856	DOL PRI HRASTNIKU
		1857	MARNO
		1858	TURJE
		1859	GORE
		2688	STUDENCE
35	HRPELJE - KOZINA	2562	ARTVIŽE
36	IDRIJA	2349	ŠEBRELJE
		2352	SPODNJA KANOMLJA
		2353	SREDNJA KANOMLJA
		2355	VOJSKO
		2356	ČEKOVNIK
		2357	IDRIJA - MESTO
		2358	SPODNJA IDRIJA
		2359	LEDINE

OBČINA		KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME	ŠIFRA	IME
		2361	DOLE
		2365	ČRNI VRH
38	ILIRSKA BISTRICA	2511	KNEŽAK
		2515	RATEČEVO BRDO
39	IVANČNA GORICA	1781	POLICA
		1802	LESKOVEC
		1803	METNAJ
		1806	SOBRAČE
		1810	STIČNA
		1812	DEDNI DOL
		1815	DRAGA
		1820	GORENJA VAS
		1821	VRHE
		1829	VELIKO GLOBOKO
41	JESENICE	2173	PLAVŠKI ROVT
		2174	PLANINA
		2176	BLEJSKA DOBRAVA
		2177	JAVORNIŠKI ROVT
		2637	PRIHODI
163	JEZERSKO	2076	ZGORNJE JEZERSKO
43	KAMNIK	1891	ŽUPANJE NJIVE
		1896	TUČNA
		1910	VOLČJI POTOK
		1912	PALOVČE
		1913	PODHRUŠKA
		1914	ZNOJILE
		1915	HRUŠEVKA
		1920	HRIBI
		2691	RAKITOVEC
44	KANAL	2263	AVČE
		2276	DESKLE
46	KOBARID	2217	SEDLO
		2218	BORJANA
		2225	DREŽNICA
		2230	LIVEK
47	KOBILJE	144	KOBILJE
48	KOČEVJE	1575	STARA CERKEV
		1576	MAHOVNIK
		1578	ŽELJNE
		1580	ONEK
		1583	GOTENICA
		1589	BOROVEC
		1590	KOČEVSKA REKA
		1591	NOVI LAZI
		1593	ČRNI POTOK
		1597	KOPRIVNIK
		1599	NEMŠKA LOKA
		1600	KNEŽJA LIPA
		1601	ČEPLJE
		1603	DOL
		1605	RAJNDOL
49	KOMEN	2408	BRESTOVICA

OBČINA		KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME	ŠIFRA	IME
		2420	ŠTJAK
197	KOSTANJEVICA NA KRKI	1334	ČRNEČA VAS
		1336	OREHOVEC
165	KOSTEL	1607	SUHOR
		1612	PIRČE
51	KOZJE	1245	PODSREDA
		2658	OSREDEK
52	KRANJ	2085	BABNI VRT
		2130	PŠEVO
		2134	ŽABNICA
		2695	PLANICA
53	KRANJSKA GORA	2167	RATEČE
		2168	PODKOREN
		2169	KRANJSKA GORA
		2170	GOZD
		2171	DOVJE
166	KRIŽEVCI	244	LUKAVCI
		245	KLJUČAROVCI PRI LJUTOMERU
54	KRŠKO	1318	DOLENJA VAS
		1320	DRNOVO
		1321	LESKOVEC
		1322	KRŠKO
		1323	VELIKI TRN
		1324	RAVNE
		1325	SENUŠE
		1326	RAKA
		1332	PODBOČJE
		1349	DOVŠKO
		1354	GORICA
57	LAŠKO	1028	SEDRAŽ
59	LENDAVA	161	HOTIZA
		162	KAPCA
		163	KOT PRI MURI
		164	GABERJE
		166	LENDAVA
60	LITIJA	1832	VAČE
		1833	SAVA PRI LITIJ
		1834	KONJ
		1835	HOTIČ
		1837	KRESNIŠKI VRH
		1841	VELIKA GOBA
		1888	KONJŠICA
61	LJUBLJANA	1746	RAŠICA
		1751	TACEN
		1778	VOLAVLJE
		1779	TREBELJEVO
63	LJUTOMER	240	MOTA
64	LOGATEC	2008	ROVTE
		2009	PETKOVEC
		2010	ŽIBRŠE
		2011	MEDVEDJE BRDO
		2013	HOTEDRŠICA

OBČINA		KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME	ŠIFRA	IME
		2014	RAVNIK
		2015	GORENJI LOGATEC
		2019	GRČAREVEC
65	LOŠKA DOLINA	1639	VRHNIKA
		1648	KOZARIŠČE
		1649	VRH
		1650	BABNA POLICA
		1651	BABNO POLJE
66	LOŠKI POTOK	1584	DRAGA
		1585	TRAVA
		1586	ŽURGE
		1641	HRIB
		1642	TRAVNIK
167	LOVRENC NA POHORJU	670	RECENJAK
		671	KUMEN
68	LUKOVICA	1927	BLAGOVICA
		1930	ŽIROVŠE
71	MEDVODE	1972	SENICA
		1973	MEDVODE
		1975	SPODNJE PIRNIČE
		1976	PRESKA
		1977	SORA
		1978	STUDENČICE
		1979	ŽLEBE
		1980	TOPOL
		1981	GOLO BRDO
		1983	BABNA GORA
72	MENGEŠ	1938	MENGEŠ
		1940	LOKA
74	MEŽICA	888	MEŽA TAKRAJ
169	MIKLAVŽ NA DRAVSKEM POLJU	693	MIKLAVŽ NA DRAVSKEM POLJU
		708	SKOKE
		709	LOKA PRI ROŠNJI
76	MISLINJA	864	MISLINJA
		866	ŠENTVID NAD VALDEKOM
		868	KOZJAK
		2646	SREDNJI DOLIČ
199	MOKRONOG - TREBELNO	1411	OSTROŽNIK
		1412	MOKRONOG
		1413	LAKNICE
		1414	JELŠEVEC
		1415	TREBELNO
		1416	STARO ZABUKOVJE
		1417	ORNUŠKA VAS
77	MORAVČE	1949	NEGASTRN
		1950	LIMBARSKA GORA
		1951	ZGORNJE KOSEZE
		1952	PEČE
		1953	DRTIJA
		1954	VELIKA VAS
		1955	MORAVČE
		1956	VRHPOLJE

OBČINA		KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME	ŠIFRA	IME
78	MORAVSKE TOPLICE	102	MLAJTINCI
79	MOZIRJE	916	ŠMIHEL
80	MURSKA SOBOTA	105	MURSKA SOBOTA
		112	VEŠČICA
		126	SATAHOVCI
		127	KROG
82	NAKLO	2092	DUPLJE
		2093	PODBREZJE
84	NOVA GORICA	2263	AVČE
		2292	ŠMAVER
		2293	GRGAR
		2297	ČEPOVAN
		2303	SOLKAN
		2311	VITOVLJE
		2312	OSEK
85	NOVO MESTO	1478	GABRJE
		1479	BRUSNICE
		1480	POTOV VRH
		1490	TEŽKA VODA
86	ODRANCI	137	ODRANCI
87	ORMOŽ	330	TRGOVIŠČE
		331	VELIKA NEDELJA
88	OSILNICA	1586	ŽURGE
		1587	OSILNICA
		1588	BOSLJIVA LOKA
91	PIVKA	2494	KOŠANA
		2495	SUHORJE
		2496	STARA SUŠICA
		2497	NADANJE SELO
		2498	NARIN
		2501	PETELINJE
		2504	ZAGORJE
173	POLZELA	982	PODVIN
94	POSTOJNA	2469	DOLENJA PLANINA
		2470	GORENJA PLANINA
		2471	KAČJA VAS
		2472	STRMICA
		2475	ŠMIHEL POD NANOSOM
		2482	STRANE
		2483	RAZDRTO
		2484	HRUŠEVJE
		2485	RAKULIK
		2486	OREHEK
		2492	SLAVINA
174	PREBOLD	1004	GORNJA VAS
95	PREDDVOR	2078	KOKRA
		2082	TUPALIČE
		2083	BREG OB KOKRI
		2084	BELA
175	PREVALJE	877	STRAŽIŠČE
		892	LEŠE
97	PUCONCI	52	VADARCI

OBČINA		KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME	ŠIFRA	IME
101	RADLJE OB DRAVI	790 806	BREZOVEC ZGORNJA VIŽINGA
102	RADOVLJICA	2151 2163 2165	BEGUNJE KAMNA GORICA KROPA
103	RAVNE NA KOROŠKEM	897	PODGORA
104	RIBNICA	1614 1616 1618 1623 1627 1630 1631	SLEMENA VELIKE POLJANE VINICE JURJEVICA PRIGORICA RAKITNICA GRČARICE
107	ROGATEC	1175	DONAČKA GORA
110	SEVNICA	1367 1370 1379 1382 1397 2662	ZABUKOVJE PODVRH SEVNICA KOMPOLJE TRŽIŠČE MALKOVEC
111	SEŽANA	2440	VELIKO POLJE
112	SLOVENJ GRADEC	845 846 847 848 849 852 853 854 855 856 860 861	PAMEČE GRADIŠČE VRHE SELE STARI TRG GOLAVABUKA ŠMARTNO PRI SLOVENJ GRADCU PODGORJE ZGORNJI RAZBOR SPODNJI RAZBOR ŠMIKLAVŽ DOBRAVA
114	SLOVENSKE KONJICE	1113 1114 1115 1121	ŽIČE KONJIŠKA VAS SLOVENSKE KONJICE ZBELOVSKA GORA
179	SODRAŽICA	1614 1619 1620 1621 1622	SLEMENA SODRAŽICA ŽIMARICE GORA ZAMOSTEC
115	STARŠE	709 715	LOKA PRI ROŠNJI MARJETA NA DRAVSKEM POLJU
181	SVETA ANA	507 508	LOKAVEC ROŽENGRUNT
118	ŠENTILJ	563	CERŠAK
119	ŠENTJERNEJ	1475	GORENJA OREHOVICA
120	ŠENTJUR	1146 1155 1156	VEZOVJE LOKA PRI ŽUSMU LOPACA
211	ŠENTRUPERT	1399	ŠENTRUPERT

OBČINA		KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME	ŠIFRA	IME
		1400	STRAŽA
		1401	NOVO ZABUKOVJE
121	ŠKOCJAN	1394	BUČKA
		1464	DOLE
		1465	STARA VAS
122	ŠKOFJA LOKA	2026	PEVNO
		2033	DRAGA
		2035	ŠKOFJA LOKA
		2036	SOPOTNICA
		2040	PODOBENO
		2044	OŽBOLT
206	ŠMARJEŠKE TOPLICE	1461	ŽALOVIČE
		1467	DRUŽINSKA VAS
194	ŠMARTNO PRI LITJI	1839	JABLANICA
		1846	LIBERGA
		1849	VINTARJEVEC
		2654	GOZD REKA
		2655	RAČICA
126	ŠOŠTANJ	945	BELE VODE
		946	ŠENTVID PRI ZAVODNJU
		947	ZAVODNJE
		948	TOPOLŠICA
10	TIŠINA	114	VANČA VAS
		115	RANKOVCI
		116	BOREJCI
		117	KRAJNA
		119	SODIŠINCI
		120	MURSKI PETROVCI
		121	PETANJCI
		122	TIŠINA
		123	TROPOVCI
		124	GRADIŠČE
		125	MURSKI ČRNCI
128	TOLMIN	2236	ŽABČE
		2242	PODBRDO
		2261	GORENJA TREBUŠA
129	TRBOVLJE	1870	OJSTRO
130	TREBNJE	1402	SELO-MIRNA
		1406	ŠKOVEC
		1408	ŠEVNICA
		1409	BREZOVICA
		1411	OSTROŽNIK
		1418	LUKOVEK
		1420	ČEŠNJEVEK
		1421	MEDVEDJE SELO
186	TRZIN	1961	TRZIN
131	TRŽIČ	2141	PODLJUBELJ
		2142	LOM POD STORŽIČEM
		2144	BISTRICA
		2145	LEŠE
		2147	KRIŽE
		2148	SENIČNO

OBČINA		KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME	ŠIFRA	IME
132	TURNIŠČE	149	TURNIŠČE
133	VELENJE	950	PLEŠIVEC
		952	CIRKOVCE
		953	PAKA
		954	LIPJE
		957	ŠKALE
		974	PRELSKA
		2669	PAŠKI KOZJAK
134	VELIKE LAŠČE	1713	KRVAVA PEČ
		1714	SELO PRI ROBU
		1715	OSOLNIK
		1716	ULAKA
		1717	VELIKE LAŠČE
		1718	DVORSKA VAS
		1719	LUŽARJI
188	VERŽEJ	233	BUNČANI
136	VIPAVA	2401	VIPAVA
		2405	PODNANOS
		2407	LOZICE
137	VITANJE	1096	STENICA
138	VODICE	1741	VODICE
		1742	REPNJE
		1743	BUKOVICA
		1744	ŠINKOV TURN
		1745	VESCA
		1748	SKARUČNA
		1969	ZAPOGE
139	VOJNIK	1048	SOCKA
		1051	VERPETE
189	VRANSKO	1011	TEŠOVA
		1013	JERONIM
		1014	LOČICA
		1015	ZAPLANINA
141	VOZENICA	814	ŠENTVID
190	ŽALEC	995	ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI
		996	ŽALEC
146	ŽELEZNIKI	2050	LESKOVICA
		2060	DRAŽGOŠE
		2061	PODLONK
		2063	KALIŠE
		2064	SELCA
		2065	BUKOVŠČICA
		2066	DOLENJA VAS
		2071	ŽELEZNIKI
		2072	ZALI LOG
		2073	DANJE
		2074	SORICA
		2075	DAVČA
147	ŽIRI	2021	DOBRAČEVA
		2023	ŽIRI
		2025	OPALE
192	ŽIROVNICA	2180	ŽIROVNICA

OBČINA		KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME	ŠIFRA	IME
		2181	ZABREZNICA
		2182	DOSLOVČE

Na najožjih vodovarstvenih območjih za vodno telo vodonosnikov Ljubljanskega polja, Selniške dobrove, Ruš, Vrbanskega platoja, Limbuške dobrove in Dravskega polja, Dravsko-ptujskega polja, Apaškega polja, Ljubljanskega barja in okolice Ljubljane ter Rižane, na katerih zaradi prekrivanja zahtev z zahtevami iz predpisov, ki urejajo vodovarstvena območja, prihaja do prekrivanja zahteve glede prepovedi uporabe fitofarmacevtskih sredstev, se plačila znižajo. Ta najožja vodovarstvena območja iz uradne evidence najožjih vodovarstvenih območij, ki jo v digitalni grafični obliki vodi ministrstvo, pristojno za okolje, so:

OBČINA		KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME	ŠIFRA	IME
195	APAČE	181	APAČE
		182	SEGOVCI
		183	LUTVERCI
5	BOROVNICA	2004	BOROVNICA
		2005	BREG
		2006	ZABOČEVO
8	BREZOVICA	1652	RAKITNA
		1703	JEZERO
		1724	BREZOVICA
13	CERKNICA	1652	RAKITNA
		1656	OTAVE
21	DOBROVA - POLHOV GRADEC	1989	ŠENTJOŠT
		2692	SMREČJE
29	GORNJA RADGONA	189	HERCEGOVŠČAK
		190	LOMANOŠE
159	HAJDINA	394	GEREČJA VAS
		396	SKORBA
		397	HAJDINA
		399	DRAŽENCI
		421	LANCOVA VAS
160	HOČE - SLIVNICA	695	BOHOVA
		698	PIVOLA
		699	HOČKO POHORJE
		700	SLIVNIŠKO POHORJE
		701	POLANA
35	HRPELJE - KOZINA	2557	OCIZLA
		2561	BREZOVICA
		2562	ARTVIŽE
		2572	HOTIČNA
		2573	SLIVJE
		2582	GOLAC
37	IG	1700	IG
		1701	IŠKA LOKA
		1702	TOMIŠELJ
		1706	VRBLJENE
		1707	IŠKA VAS
		1708	GOLO
		1709	ŽELIMLJE
		1712	ZAPOTOK
45	KIDRIČEVO	434	PONGRCE

OBČINA		KATASTRSKA OBČINA	
ŠIFRA	IME	ŠIFRA	IME
		435	ŠIKOLE
50	KOPER	2614	KUBED
		2615	LOKA
		2616	PODPEČ
		2617	HRASTOVLJE
61	LJUBLJANA	1702	TOMIŠELJ
		1729	ŠMARTNO OB SAVI
		1734	JEŽICA
		1735	STOŽICE
		1738	DRAVLJE
		1739	ZGORNJA ŠIŠKA
		1749	GAMELJNE
		1754	ŠENTVID NAD LJUBLJANO
		1757	NADGORICA
		1770	KAŠELJ
		1774	PODMOLNIK
		1775	SOSTRO
		1776	LIPOGLAV
		1777	JAVOR
		1778	VOLAVLJE
		1779	TREBELJEVO
64	LOGATEC	2008	ROVTE
208	LOG - DRAGOMER	1724	BREZOVICA
		1996	LOG
70	MARIBOR	636	KAMNICA
		637	ROŠPOH
		638	KRČEVINA
		658	KOROŠKA VRATA
		678	SPODNJE RADVANJE
		679	RAZVANJE
		680	TEZNO
		695	BOHOVA
108	RUŠE	665	RUŠE
178	SELNICA OB DRAVI	630	GEREČJA VAS
123	ŠKOFLJICA	1696	RUDNIK
		1697	LANIŠČE
		1698	PIJAVA GORICA
		1709	ŽELIMLJE
		2684	DRENIK
135	VIDEM	421	LANCOVA VAS
140	VRHNIKA	1997	BLATNA BREZOVICA
		1998	VELIKA LIGOJNA
		2000	ZAPLANA
		2002	VRHNIKA
		2004	BOROVNICA
		2692	SMREČJE

Minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev ter druge obvezne zahteve:

Kmetijsko okoljska plačila se nanašajo samo na tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde, določene na podlagi 4. in 5. člena ter Prilog III in IV Uredbe 1782/2003/ES, Uredbe o predpisanih zahtevah

ravnanja ter dobrih kmetijskih in okoljskih pogojih pri kmetovanju (Uradni list RS, št. 11/09, z vsemi spremembami), kakor tudi minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmacevtskih sredstev ter druge ustrezne obvezne zahteve, ki so določene v nacionalni zakonodaji in predpisih ES.

Minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmacevtskih sredstev pomenijo, da mora kmet izvajati vsaj minimalne tehnološke postopke pridelave, ki bi jih izvajal razumen kmet ob upoštevanju kmetijske zakonodaje. To pa pomeni, da ekonomske aktivnosti izvaja tako, da s kmetijskimi zemljišči ravna gospodarno brez dolgoročnih negativnih vplivov kmetovanja na okolje, zlasti še na tla, vodo in rastline.

Minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmacevtskih sredstev pomenijo odgovorno ravnanje, ki v skrbi za rodovitna tla, zdrave posevke in čisto okolje, omogočajo pridelavo kakovostne hrane.

– *Minimalne zahteve za uporabo gnojil*

Upoštevanje minimalnih zahtev za uporabo gnojil pomeni strokovno utemeljeno uporabo rastlinskih hranil, ki:

- zmanjšuje tveganje za onesnaževanje kmetijskih tal in voda z ostanki hranil,
- varuje naravne vire pred potencialnim kmetijskim onesnaženjem,
- dopušča gospodarno kmetijsko pridelavo,

kar se izvaja preko:

- zahtev navzkrižne skladnosti, ki so določene v Uredbi o predpisanih zahtevah ravnanja ter dobrih kmetijskih in okoljskih pogojih pri kmetovanju (Uradni list RS, št. 7/10, z vsemi spremembami),
- minimalnih zahtev za uporabo gnojil, ki se nanašajo na evidenco uporabe živinskih gnojil, ki jo mora voditi KMG in iz katere morajo biti razvidni najmanj količina in vrsta živinskega gnoja, čas gnojenja ter podatki o površini, kjer se ta gnojila uporabljajo, ter na gnojenje z dušikom, pri čemer uporabljena količina skupnega dušika iz mineralnih in živinskih gnojil ne sme presegati vrednosti iz stolpca »Skupni dušik za podukrepe*« iz preglednice 2.

Preglednica 2: Mejne vrednosti letnega vnosa dušika v tla (kg/ha)

Rastlina	Skupni dušik (standard)	Skupni dušik za podukrepe*
Krma s trajnih travnikov in pašnikov		
2-kosni travnik	170	115
3-kosni travnik	240	165
4-kosni travnik	320	220
Pašno-kosna raba	240	165
Detelje in deteljne mešanice	80	55
Deteljno travne mešanice	240	165
Trave, travne mešanice in travno deteljne mešanice	320	220
Koruza za zrnje	270	185
Koruza za silažo	270	185
Krompir	240	165
Pšenica	180	125
Ječmen	150	105
Tritikala	150	105
Oves	120	80
Rž	120	80
Druga žita	120	80
Oljna ogrščica	200	140
Druge oljnice	80	55
Hmelj	270	185
Soja	80	55
Sončnice	150	105

Rastlina	Skupni dušik (standard)	Skupni dušik za podukrepe*
Krmne korenovke	200	140
Drugi enoletni posevki	200	140
Sadne rastline		
Sadno drevje	150	105
Oljke	100	70
Drugo sadje (jagode, borovnice)	80	55
Vinska trta	100	70
Zelenjadnice		
Plodovke	250	175
Korenovke in gomoljnice	170	115
Solatnice	150	105
Kapusnice	300	210
Čebulnice	120	80
Čebulnice - por	250	175
Stročnice	60	40

*: Ne velja za podukrepe KOP-a 214-I/1 ohranjanje kolobarja, 214-I/2 ozelenitev njivskih površin in 214-I/3 integrirano poljedelstvo, pri katerih količina uporabljenega dušika iz mineralnih gnojil ne sme presegati 170 kg/ha letno oziroma vrednosti iz stolpca »Skupni dušik (standard)«, če je ta vrednost manjša od 170 kg/ha letno.

– Minimalne zahteve za uporabo fitofarmacevtskih sredstev

Minimalne zahteve za uporabo fitofarmacevtskih sredstev določajo, da je ta sredstva potrebno uporabljati tako, da:

- ne ogrožajo biotske raznovrstnosti širšega biotopa,
- v najmanjši možni meri obremenjujejo okolje,
- ne ogrožajo virov pitne vode,
- ne ogrožajo zdravja izvajalcev ukrepov varstva rastlin in potrošnikov,

kar se izvaja preko:

- zahtev navzkrižne skladnosti, ki so določene v Uredbi o predpisanih zahtevah ravnanja ter dobrih kmetijskih in okoljskih pogojih pri kmetovanju (Uradni list RS, št. 7/10, z vsemi spremembami),
- minimalnih zahtev za uporabo fitofarmacevtskih sredstev, ki se nanašajo na:
 - vodenje evidence o uporabi fitofarmacevtskih sredstev v skladu s Prilogo 1 Pravilnika o dolžnostih uporabnikov fitofarmacevtskih sredstev (Uradni list RS, št. 62/03, z vsemi spremembami), iz katere morajo biti razvidni podatki o površinah in kulturah, kjer se ta sredstva uporabljajo, pri čemer se te evidence hranijo najmanj pet let,
 - opravljen tečaj preverjanja znanja iz fitomedicine, ki ga morajo opraviti izvajalci varstva rastlin skladno s Pravilnikom o strokovnem usposabljanju in preverjanju znanja iz fitomedicine (Uradni list RS, št. 36/02, z vsemi spremembami),
 - uporabo naprav, ki so redno pregledane in imajo znak o rednem pregledu, katerega morajo imetniki naprav pridobiti vsaki dve leti, pri čemer se prvi redni pregled naprav opravi tri leta po prvi pridobitvi znaka o rednem pregledu za nove naprave, za katere je bil pridobljen certifikat v skladu z Zakonom o fitofarmacevtskih sredstvih (Uradni list RS, št. 35/07 - uradno prečiščeno besedilo, z vsemi spremembami).

– Onesnaženje s fosforjem

Da bi preprečili onesnaženje okolja s fosforjem iz kmetijskega izvora, je potrebno pri gnojenju s fosforjem upoštevati:

- strokovna priporočila za gnojenje s fosforjem,
- da je s fosforjem iz mineralnih gnojil mogoče gnojiti le na podlagi analize tal in gnojilnega načrta,
- da letni vnos fosforja pri gnojenju z živinskimi gnojili ne sme presegati mejne vrednosti 120 kg P₂O₅/ha.

Višina podpor:

Višina plačil za podukrepe KOP-a znaša:

Preglednica 2: Višina plačil za podukrepe KOP-a

Skupina podukrepov	Podukrep	Izračunana višina plačila po modelni kalkulaciji	Najvišje možno plačilo glede na Prilogo Uredbe 1698/2005/ES	Enotno plačilo na površino*	Najvišje možno plačilo	Plačilo	Pričakovani ha (število živali) (2013)
Skupina I: Zmanjševanje negativnih vplivov kmetijstva na okolje	214-I/1 Ohranjanje kolobarja	224 €/ha	600 €/ha	-	224 €/ha	91,84 €/ha	19.000 ha
	214-I/2 Ozelenitev njivskih površin	420 €/ha	600 €/ha	-	420 €/ha	172,20 €/ha	63.500 ha
	214-I/3 Integrirano poljedelstvo	481 €/ha	600 €/ha	-	481 €/ha	197,21 €/ha	46.000 ha
	214-I/4 Integrirano sadjarstvo	821 €/ha	900 €/ha	-	821 €/ha	336,61 €/ha	3.200 ha
	214-I/5 Integrirano vinogradništvo	931 €/ha	900 €/ha	-	900 €/ha	381,71 €/ha	8.500 ha
	214-I/6 Integrirano vrtnarstvo	451 €/ha	600 €/ha	-	451 €/ha	184,91 €/ha	1.000 ha
	214-I/7 Ekološko kmetovanje						35.000 ha
	- Njive - poljščine:	727 €/ha	600 €/ha	-	600 €/ha	298,07 €/ha	
	- Vrtine: na prostem:	1.345 €/ha	600 €/ha	-	600 €/ha	551,45 €/ha	
	- Vrtine: v zavarovanih prostorih:	1.190 €/ha	600 €/ha	-	600 €/ha	487,90 €/ha	
	- Oljčniki z gostoto najmanj 150 dreves/ha, nasadi sadovnjakov z gostoto najmanj 100 dreves/ha pri orehu in kostanju ter najmanj 200 dreves/ha pri ostalih sadnih	1.353 €/ha	900 €/ha	-	900 €/ha	554,73 €/ha	

Skupina podukrepov	Podukrep	Izračunana višina plačila po modelni kalkulaciji	Najvišje možno plačilo glede na Prilogo Uredbe 1698/2005/ES	Enotno plačilo na površino*	Najvišje možno plačilo	Plačilo	Pričakovani ha (število živali) (2013)
	vrstah: - Travniški visokodebelni sadovnjaki z gostoto 50-200 dreves/ha: - Vinogradi, hmeljišča, drevesnice: - Travinje**: - Obtežba 0,2-0,5 GVŽ/ha - Obtežba 0,5-1,9 GVŽ/ha	580 €/ha 1.412 €/ha 520 €/ha 555 €/ha	900 €/ha 900 €/ha 450 €/ha 450 €/ha	- - -	580 €/ha 900 €/ha 450 €/ha 450 €/ha	237,80 €/ha 578,92 €/ha 213,20 €/ha 227,55 €/ha	
Skupina II: Ohranjanje naravnih danosti, biotske raznovrstnosti, rodovitnosti tal in tradicionalne kulturne krajine	214-II/1 Planinska paša	282 €/ha	450 €/ha	133 €/ha	149 €/ha	61,09 €/ha	500 ha
	- Planinska paša brez pastirja:	310 €/ha	450 €/ha	133 €/ha	177 €/ha	72,57 €/ha	5.000 ha
	- Planinska paša s pastirjem:						
	214-II/2 Košnja strmih travnikov	353 €/ha	450 €/ha	133 €/ha	220 €/ha	90,20 €/ha	14.000 ha
	- Nagib strmih travnikov 35-50 odstotkov:	480 €/ha	450 €/ha	133 €/ha	347 €/ha	142,27 €/ha	5.500 ha
	- Nagib strmih travnikov nad 50 odstotkov:						
	214-II/3 Košnja grbinastih travnikov	457 €/ha	450 €/ha	133 €/ha	324 €/ha	132,84 €/ha	50 ha
	214-II/4 Travniški sadovnjaki	230 €/ha	900 €/ha	-	230 €/ha	94,30 €/ha	800 ha
	214-II/5 Strmi vinogradi	797 €/ha	900 €/ha	-	900 €/ha	326,77 €/ha	1.500 ha
	- Nagib strmih vinogradov 30-40 odstotkov:	2.940 €/ha	900 €/ha	-	900 €/ha	900 €/ha	500 ha
	- Nagib strmih vinogradov nad 40 odstotkov:						

Skupina podukrepov	Podukrep	Izračunana višina plačila po modelni kalkulaciji	Najvišje možno plačilo glede na Prilogo Uredbe 1698/2005/ES	Enotno plačilo na površino*	Najvišje možno plačilo	Plačilo	Pričakovani ha (število živali) (2013)
	214-II/6 Reja avtohtonih in tradicionalnih pasem domačih živali	218 €/GVŽ	200 €/GVŽ	-	200 €/GVŽ	89,38 €/GVŽ	18.000 živali
	214-II/7 Pridelava avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin	251 €/ha	600 €/ha	-	251 €/ha	102,91 €/ha	7.000 ha
	214-II/8 Sonaravna reja domačih živali	206 €/ha	450 €/ha	-	206 €/ha	84,46 €/ha	74.000 ha
	214-II/9 Ohranjanje ekstenzivnega travinja	251 €/ha	450 €/ha	133 €/ha	118 €/ha	48,38 €/ha	8.000 ha
	214-II/10 Ohranjanje ekstenzivnih kraških pašnikov	382,80 €/ha	450 €/ha	-	382,80 €/ha	191,40 €/ha	1.000 ha
Skupina III: Varovanje zavarovanih območij	214-III/1 Reja domačih živali v osrednjem območju pojavljanja velikih zveri	71 €/ha	450 €/ha	-	71 €/ha	29,11 €/ha	8.000 ha
	214-III/2 Ohranjanje posebnih traviščnih habitatov	296 €/ha	450 €/ha	-	296 €/ha	121,36 €/ha	2.040 ha
	214-III/3 Ohranjanje traviščnih habitatov metuljev	296 €/ha	450 €/ha	-	296 €/ha	121,36 €/ha	3.030 ha
	214-III/4 Ohranjanje stelnikov	484 €/ha	450 €/ha	-	484 €/ha	198,44 €/ha	460 ha
	214-III/5 Ohranjanje habitatov ptic vlažnih ekstenzivnih	336 €/ha	450 €/ha	133 €/ha	203 €/ha	83,23 €/ha	3.500 ha

Skupina podukrepov	Podukrep	Izračunana višina plačila po modelni kalkulaciji	Najvišje možno plačilo glede na Prilogo Uredbe 1698/2005/ES	Enotno plačilo na površino*	Najvišje možno plačilo	Plačilo	Pričakovani ha (število živali) (2013)
	travnikov na območjih Natura 2000						
	214-III/6 Pokritost tal na vodovarstvenem območju - Njive:	204 €/ha 136 €/ha***	600 €/ha	-	204 €/ha 136 €/ha***	83,64 €/ha 55,76 €/ha***	800 ha
	- Trajni nasadi:	450 €/ha 343 €/ha***	900 €/ha	-	450 €/ha 343 €/ha***	184,50 €/ha 140,63 €/ha***	
	- Travinje**:	210 €/ha 210 €/ha***	450 €/ha	133 €/ha	77 €/ha 77 €/ha***	31,57 €/ha 31,57 €/ha***	

*: Enotno plačilo na površino v višini 133 €/ha je določeno z Uredbo o izvedbi neposrednih plačil v kmetijstvu (UL RS, št. 99/2006, z vsemi spremembami) in se odšteje od izračunane višine plačila pri tistih podukrepih, kjer reja živali ni obvezna (podukrepi: 214-II/2 Košnja strmih travnikov, 214-II/3 Košnja grbinastih travnikov, 214-II/9 Ohranjanje ekstenzivnega travinja, 214-III/5 Ohranjanje habitatov ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov na območjih Natura 2000, 214-III/6 Pokritost tal na vodovarstvenem območju - travinje) oziroma so živali vezane na osnovni KMG (podukrep 214-II/1 Planinska paša), ki pridobi le enotno plačilo na površino.

** : Trave in travno deteljne mešanice na njivah, trajno travinje.

***: Plačilo na najožjih vodovarstvenih območjih, na katerih zaradi prekrivanja zahtev z zahtevami iz predpisov, ki urejajo vodovarstvena območja za vodno telo vodonosnikov Ljubljanskega polja, Selniške dobrane, Ruš, Vrbanskega platoja, Limbuške dobrane in Dravskega polja, Dravsko-ptujskega polja, Apaškega polja, Ljubljanskega barja in okolice Ljubljane ter Rižane, prihaja do prekrivanja zahteve glede prepovedi uporabe fitofarmacevtskih sredstev.

Letno višino plačila za posamezne podukrepe KOP-a določa uredba za ukrepe osi 2.

Financiranje:

– Stopnja sofinanciranja s strani Skupnosti

Podukrepi KOP-a se financirajo iz javnih sredstev, pri čemer se do 80 odstotkov sredstev sofinancira iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, vsaj 20 odstotkov pa iz proračuna Republike Slovenije.

– Najmanjši/največji upravičeni stroški

Najvišji zneski plačil na hektar zemljišč upravičenca, ki jih je možno pridobiti s kombinacijo podukrepov KOP-a, znašajo:

Preglednica 3: Najvišji zneski plačil pri kombinaciji podukrepov KOP-a

Površina	Znesek
Njivske površine	600 €/ha
Trajni nasadi	900 €/ha

Površina	Znesek
Travinje (trave in travno deteljne mešanice na njivah, trajno travinje)	450 €/ha

Če na KMG-ju skupni obseg kmetijskih zemljišč, vključenih v podukrepe KOP-a, presega 100 ha, se znesek plačil za te podukrepe zniža za 50 odstotkov za tiste površine, ki presegajo 100 ha.